Rigas Awise

Redakzijas un ekſpedizijas adreſe Rigā, Maſā Grehzineeku eelā Nr. 2.
Redakzijas un ekſpedizijas telefons Nr. 549.

Awiſe iſnahk katru deenu, iſnemot ſwehtdeenas un ſwehtku deenas.

Sludinajumi makſā: par ſihku rakſtu rindinu pehz teikſta 10 kap., preekſchpuſē 30 kap.

Pirmais gads.

Makſā ar peeſuhtiſchanu:		beſ peeſuhtiſchanas:	
par 1 gadu	5 rbl. 50 kap.	par 1 gadu	4 rbl. — kap.
" 1/2 "	2 " 80 "	" 1/2 "	2 " — "
" 1/4 "	1 " 50 "	" 1/4 "	1 " — "
" 1 mehneſi	— " 80 "	" 1 mehneſi	— " 40 "

№ 45. Zeturtdeen, 5. (18.) ſeptembrī. 1902.

A. Neebra pret W. Plutti.

Sem uſrakſta „Atklahtibas darbineeka mahjas dſihwe" A. Neebra eeſahzis „Peterburgas Awiſchu Literariſkā Peelikumā" to no mums ne ſen ſinoto zihnu pret ſchis awiſes galweno lapu. A. Neebra ſawā rakſtā wiſpirms paſneedſ ſchahdu paſkaidrojumu:

„Ar noſkumſchanu es jau ilgaku laiku ſekoju daſchu „Pet. Aw." lihdſſtrahdneeku puhlem — eeweſt jaunu zihnas metodi Latweeſchu ſchurnaliſtikā. Lihdſ ſchim muhſu laikrakſtos bij paraſts, ka tika apkarotas newehlamas un kaitigas buhſchanas un leetas, kā ari greiſi waj peļami uſſkati un paraſchas; bet atſewiſchkas perſonas, kas buhtu wainigas weenā waj otrā leetā, pee tam netika minetas. Jo laikrakſta uſdewums tatſchu war buht — pahrrunat tikai ſadſihwes un ſabeedribas netikumus un kluhdas, bet newis — audſinat un labot atſewiſchkus wahrdā minamus zilwekus. „Pet. Awiſēs" tas noteek zitadi. Winu lihdſſtrahdneeki nereti mehdſ apſihmet weenu waj otru wairak waj maſak paſihſtamu zilweku, un nodot atklahtibas preekſchā ſpreedumu par wina nedarbeem un netikumeem. Wehl zik nezik es waretu ſchahdas rihzibas motiwus ſapraſt, ja pahrmetumi ſihmetos uſ minetās perſonas nolaidibam waj kluhdam tahdā darbā, kas darams preekſch ſabeedribas, kur ſchās kluhdas atneſtu ſabeedribai kahdus nekahdus kaunumus. Bet nekahdi es newaru atſiht par pareiſu to, ka laikrakſtā uſbruhk zilwekam dehļ wina priwatās dſihwes un rihzibas. Ar pilnu teeſibu mehs praſam, lai par peem. mahkſlineeka darbibas noſihmi apſpreeſchot ſchi darbiba netiktu ſamaiſita ar wina priwatdſihwi; jo pee atklahtibas winſch tatſchu greeſchas tikai kā mahkſlineeks. To paſchu — pehz manām domam — drihkſt preekſch ſewis praſit ikweens atklahtibas darbineeks. Zik netaiſni, to ne-eewehrodami, mehs waram tikt pret weenu waj otru, to lai paſkaidro diwi peemehri no jaunakā laika."

Pirmais peemehrs ſatur pahrmetumu iſſazīſchanu pret rakſtneeku un ſkolas grahmatu ſarakſtitaju M. K. Peebalgā, ka tas ſawā draudſē dibinajis kahdu maſu wehſtulu paſta ſabeedribu, kurā rihkojotees nepareiſi. Otrs peemehrs ſatur wehl aſakus pahrmetumus pret Latweeſchu paſihſtamo pedagogu K. M. Zehſis, ka tas pee Zehſu jauno domneeku noſwehrinaſchanas ſwehrejis Wahzu, un ne Latweeſchu walodā un ka tas turotees pee Wahzu baſnizas draudſes. Abi peemehri neſebſas labi ar pahrſpreeduma uſrakſtu un wina eewada paſkaidrojumu, jo par atklahtibas darbineeku mahjas dſihwi te naw runa. „Peterburgas Awiſchu" pirmajōs nummurōs gan peemehri bij atrodami, kur tika aiſkahrta „mahju dſihwe", bet wehlak winas no tam atturejuſchās. Tā tad no A. Neebras paſneegtee, paſchi par ſewi itin pareiſee iſſkaidrojumi, ka atklahta darbineeka mahjas dſihwe naw weeta preekſch awiſchu rakſteem, ſchoreiſ doti beſ eemeſla. Kā leekas, ihſtais zehlonis, kadehļ A. Neebra ſazehlees pret awiſes galweno daļu, meklejams eekſch tam, ka tas augſchminetōs pahrmetumōs atradis tās zeeniſchanas truhkumu, kahdu peln wihri, kureem preekſch Latweeſchu leetas ir nopelni.

Kas ſihmejas uſ peemineto ſinojumu no Peebalgas, tad preekſch wina uſnemſchanas awiſei warbuht nebij peeteekoſcha eemeſla. Kaut gan tur naw runa par „mahju dſihwi", tad tomehr dehļ ſihkas intereſchu ſaduſchanās kahdas draudſes wehſtulu iſneſaſchanā, kam naw nekahdas wiſpahrejas intereſes, nebij wajadſibas uſbrukt eezeenitam Latweeſchu darbineekam, ja ari pahrmetumam (wehſtulu aiſtureſchanai) buhtu bijis kahds pamats. Bet zik no eeſuhtiteem rakſteem warejām pahrleezinatees, pahrmetums bijis pawiſam nepamatots. Tā tad redakzija ar ſchi ſinojuma uſnemſchanu, azim redſot maldinata; tomehr no otras puſes jaſaka, ka notikuſchā kluhda naw deeſgan ſwariga, lai tadehļ awiſes wadītajeem buhtu bijis jaeeſahk publikas preekſchā klajſch karſch.

Turpretī otrā peemehrā aiſkuſtinatam jautajumam ir wiſpahreja noſihme. Kahdā walodā Latweeſchu domneeks ſwehr un pee kahdas draudſes tas turas, ir jautajumi, kureem ſinama wiſpahreja intereſe. Tahdus awiſē pahrrunat war. Bet waj tos wajag pahrrunat un kahdā formā tas darams, — tas atkarajas no apſtakleem. Schai ſinā A. Neebra rakſta ſekoſchi:

„No Z. bij ſinojums par pilſehtas weetneeku ſwehrinaſchanu, pee kam bij peeſihmets, ka daſchi Latweeſchi tureſuſchi par „ſeinaku" — paſwehret pa wahziſki. Uſ to atſauzās Z. pilſehtas weetneeks K. M., iſſkaidrodams, ka winſch ſwehrejis pa wahziſki ne tadehļ, ka to tureju par „ſeinaku", bet tadehļ, ka winſch jau kopſch deſmit gadeem peederot pee Wahzu draudſes; un ſchis zerejot, ka tee trihsdeſmit gadi, ko ſchis eſot pawadijis ſtrahdadams tautas labā, ſcho paſargaſchot no [...], it kā ſchis nejuſtos par Latweeti. Kas paſihſt „wezo M. tehwu" wiſā wina weenkahrſchibā un paſemibā, un kas ſin wina puhles muhſu jaunās paaudſes labā, tas neweenu azumirkli newar ſchaubitees, ka ſinotajs ir maldijees, uſdodams leelibu par K. M. dſenuli — ſwehraſtu nodot Wahzu walodā." — Bet ſchās awiſes 66. nummurā es atkal atrodu garu rakſtu par „Ruhktu maldiſchanos", kurā rakſtitajs jautā: kur tad gan eſot tee darbi „tautas labā", ja K. M. nepeederot pat pee Latweeſchu draudſes un wina namā ſarunas waloda eſot wahziſka? Par kalpoſchanu tautai tatſchu warot ſaukt „tik tahdu darbibu, zaur kuru tautas idealās mantas, it ihpaſchi walodas un tautibas zeeniſchanu peekopjam un weizinam".

„Man eepreekſch japeeſihmē, ka ari es peederu pee teem, kuri domā, ka familijas tautibu noteiz tas, pee kahdas tautas peeder pats nama tehws; tapat es uſſkatu par pareiſaku, ja Latweetis peeder — kur tas eeſpehjams — pee Latweeſchu draudſes. Un ja kahda wihra atklahtibas darboſchanās paſtahw tikai eekſch tam, ka winſch turas pee weenas, waj otras draudſes, tad — ſinams — winſch turedamees pee Wahzu draudſes, war dot peedauſibu weenam waj otram no „maſakeem brahleem", kuru wini buhtu nehmuſchi par ſawu parangu un autoritati. Bet waj rakſta eeſuhtitajs teeſcham neſin, ka ir wehl daudſ zitu zeļu, kura malā atronam ſtrahdneekus „preekſch tautas"? Weenu es winam paſtahſtiſchu, to, pee kura ſtrahdā K. M. un jau wairak nekā 30 gadus.

Nu jau buhs 17—18 gadu no ta laika pagahjuſchi, kad es — beſ gahdneeka un lihdſekleem — nonahzu ta paſcha K. M. ſkolā, zeredams tur tikt tuwak tam awotam, kurſch ir ſpirdſinajis tikdaudſ jaunekļu, kam ſlahpa pehz iſglihtibas. K. M. ſinaja, ka es winam newareſchu dot nekahdas ſkanoſchas atlihdſibas. Un tomehr winſch atrada par eeſpehjamu dot man priwatſtundas, apgahdat mani ar grahmatam, atlaut brihwſkolu, atlizinat preekſch manis no ſaweem neezigajeem eenahkumeem ari naudu, ar ko eeſtahtees gimnaſijā. Es waru leezinat un leezinaſchu lihdſ ſawam dſihwes wakaram, ka beſ K. M. gahdibas un palihdſibas es nebuhtu ſaſneedſis ſawu tagadejo iſglihtibu. Un ja mani darbi — lai kahdi buhdami — naw preekſch tautas gluſchi weenaldſigi bijuſchi, tad par to man japateizas wiſpirmā kahrtā K. M., kurſch mani ſtahdija uſ zeļa . . . Es nebuhtu ſche minejis ſchās leetas, ja es buhtu bijis weenigais, par kuru wezais K. M. tā ir ruhpejees. Neſinu ſkaidri, zik leels ihſti ir wina bijuſcho ſkoleenu pulzinſch; apakſch 200 tas katrā ſinā nebuhs. Daudſi no ſcheem ſkolneekeem ir palikuſchi par eerehdneem, tirgotajeem, ſkolotajeem, daudſi — warbuht ſawu 30 waj wairak — ir pabeiguſchi augſtſkolas kurſu. Bet ja mehs waretu winus wiſus ſaaizinat kopā, neſin, waj atraſtos weens weenigs winu ſtarpā, kuram wezais ſkolotajs neſtahwetu azis tahds, kahdu to allaſch redſejām: muhſcham aiſ burtnizu kaudſes, ja eegahjām wina iſtabā, un tomehr katra brihdi gataws dot katram ſawam klaſes ſkolneekam priwat ſtundas, ja tas gribeja brihſak tikt uſ preekſchu. Es ne-eſmu dſirdejis, ka winſch kahdu reiſ buhtu atteizees ar nogurumu, waj ar to, ka wina laiks par dahrgu. Un tapat ne-eſmu dſirdejis, ka winſch buhtu no kahda ſkolneeka peenehmis atlihdſibu par ſchām ſtundam. Bet zikeem winſch pats ir iſſihdſejis wehlakas iſglihtibas gaitā ar naudu, tas lai paleek muhſu paſchu ſtarpā . . . Schahdu uſupureſchanos preekſch Latweeſchu jaunibas, lai ta waretu nokluht augſtakās ſkolās, to mehs, wezā „M. tehwa" audſekni, ſkaitam ari par ſtrahdaſchanu tautas labā. Un tadehļ laſitajs ſapratis, zik dſili muhs ſahpina tas rakſtitajs, kurſch welti meklē K. M. pagahtnē darbu preekſch „tautas idealām mantam."

Bet ari ſchās ſahpes mani tomehr nebuhtu peeſpeeduſchas, rakſtit ſchās rindinas, ja aiſ ſchahdeem uſbrukumeem es neredſetu kaut ko, kas ir par kaunu wiſpahribai. Man leekas, ka zaur ſchahdeem uſbrukumeem mehs audſinam leelu tahdu urjawu patriotiſmu, un peeradinamees apſpreeſt wihru pehz zepures, ne pehz darbeem.

Peenemſim, ka tas bij nepareiſi, ka K. M. peerakſtijās pee Wahzu draudſes. Bet waj zaur ſcho peerakſtiſchanos ir iſdſehſti wiſi tee rakſti, ko ſawā laikā ir ſazerejis Sarinu Karlis preekſch „Jaunlatweeſchu" laikrakſteem? Waj ir iſſuduſchi tee trihsdeſmit gadi, ko winſch — nekurnedams par pahrak neezigo atlihdſibu — ir ſtrahdajis, audſinadams jaunibu Latweeſchu garā? Waj Wahzu walodā nodotais ſwehraſts winu neſaiſta uſ beſparteijiſku pilſehtas labuma eewehroſchanu tikpat ſtipri, kā Latweeſchu walodā teiktais ſolijums? Jeb waj K. M. ir iſrahdijees pilſehtas leetās par weenpuſigu Wahzu intereſchu aiſſtahwetaju? Bet ja nu no weenas puſes leezina trihsdeſmit gadus ilga gruhta darbiba, ka K. M. ar ſirdi un dwehſeli Latweetis, kā tad tur lai muhs pahrgreeſch uſ zitām domam tas weenigais fakts, ka winſch peerakſtijees pee Wahzu draudſes? Peerakſtitees pee weenas waj pee otras draudſes, to war iſdarit puſſtundā; urjawas kleegt — to war katrs; bet kas trihsdeſmit gadus ir neſis gruhto ikdeeniſchko ſewsaiſleegſchanās upuri uſ tautas altari, tam wajadſetu gan ſtahwet muhſu ſirdī un muhſu ſabeedribā tik augſti, ka mehs aiſtahjam wina paſchā iſſpreeſchanai, zik pamatoti ir bijuſchi tee eemeſli, kuru dehļ winſch ir peerakſtijees pee Wahzu draudſes.

Es ſinu, ka man buhs jadſird pahrmetumi, it kā es aiſſtahwetu tā ſauzamo „klihdſchanu". To man pahrmetis wiſi tee, kas newar eedomatees, ka daſcham dedſigas runas un ahrejā uſſtahſchanās iſſkeetas par maſak ſwarigām, lai apſpreeſtu wihra pahrleezibu, nekā tas darbs, kam ſchis wihrs nodewees, un ta uſtiziba, ar kahdu winſch iſpilda ſawu uſdewumu. Bet ari tee, warbuht, atſihs, ka, apſwehrdami atklahtibas darbeneeka pehz wina mahjas dſihwes, mehs nereti waram nonahkt pee aſeem un netaiſneem ſpreedumeem. Un tad wini ari, warbuht, ſahks pahrdomat, ko wini ihſti ir gribejuſchi ſaſneegt ar ſaweem uſbrukumeem, un ko ir ſaſneeguſchi? Man leekas, ka ihſtu klihdotaju kritika neatgreeſis, ja daudſ — tad tikai peeſpeedis leekulot; kluſu darbeneeku turpreti, kuram naw dahwanu uſ ahrejo iſrahdiſchanos, ſchahda apſpreeſchana war nereti dſili apbehdinat, ja winſch tomehr apſinas par uſtizigu Latweeti. Weenigais droſchais panahkums ſchahdeem ſpreedumeem buhs tikai tas, ka padariſim kailakus tautas ſirdi to wihru tehlus, kurus wina bij puſchkojuſe ar mihleſtibas ſeedeem. War jau buht, ka daſchu reiſ ſchahds moraliſks bendes darbs ir wajadſigs; bet tad gan tam teeſneſim wajag buht pilnigi pahrleezinatam par to, ka winſch nenoteeſā daſchu uſ nahwi aiſ jaunibas pahrſteibſibas.

Abi pahrrunatee uſbrukumi laikam gan ir nahkuſchi no „jauno" puſes. Man jaatſihſtas,

Feletons.

Magdalena.

Greeku rakſtneeka **Koſtiſa Palamaſa** noſtahſts.
Latwiſki paſtahſtijuſe E. K.

Winu ſauza par Magdalenu, tikai ſchis bibelē minetais wahrds nemaſ lahgi neſaſkaneja ar winas ſchķihſto, nopeetno ſkaiſtumu, brihſak wina iſſkatijās pehz kahdas ſeno Greeku deeweetes. Zaur to, ka wina tagad walkaja weenkahrſchas, bet ſpodras, winas augumam glihti peemehrotas drehbes, winas ſmuidrums un daiļi-ſamehrigās meeſas formas wehl wairak krita azis; kuplee mati nokarajās pahr muguru uſ leju diwās reſnās pihnēs. Pirmo reiſi parahdotees muhſu mahjā, wina bij tehrpuſēs neglihtās ſkrandās. Magdalena nonahza muhſu pilſehtā kopā ar weſelu baru noſkrandajuſchu ſeewu un behrnu, kurus toreiſ, 1866. gadā, kad Kreteeſchi tik waronigi ſazehlās pret ſaweem apſpeedejeem, pulkeem ſuhtija pahri uſ brihwo Greekiju.

„Schee nabadſini klihſt pa ſemju ſemem — neſinadami, ko teem neſis nahkotne, un ja kahds teem jautā: „Teiz, mihļais drangs, no kureenes tu nahz?" tad winu luhpas tikai tſchukſt: „no Kretas," — un ne wahrda wairak . . . Pehz tam tee ſpeeſch weens otram roku — un pahr waigeem teem rit ruhgtas aſaras."

Likās, it kā pa tagadejā dumpja laiku ſchee wezās Kreteeſchu dſeeſmas wahrdi buhtu dabujuſchi jaunu dſihwibu, kā tee tikai tagad buhtu ſazereti, lai apraudatu nelaimigo behglu likteni.

Man bija tikko aſtoni gadi, bet grahmatas man jau patika wairak nekā rotaļas, un laſiſchana bija wiſmaſ tik pat mihļa, kā ſaldumi. Tapehz es klauſijos ar leelako uſmanibu, kad mans tehwozis ſwehtdeenās pehz puſdeenas maltites laſija ſawai gimenei preekſchā jaunakās ſinas iſ „Gaiſmas". Sewiſchķi muhs ſaiſtija Atenu zentralkomitejai ſuhtitee kara ſinojumi, kurōs bij wehſtits par muhſejo waronibu, par Turku ſwehriſko neſchehlibu, par „tautas ſloti" un ſajuhſminajumu, kahds tagad waldija galwas pilſehtā. Kad laſiſchana bija galā, wihreeſchi pahrſpreeda nupat dſirdetās ſinas, ſeeweetes nowehleja kareiwjeem labas ſekmes un lahdeja Turkus; es pa tam eeſlehdſu zeeſchi ſawā atminā wahrdus: „Korakis, Kriāriſs, Koroneoſs, Surmeliſs", kuri man iſlikās kā ſenlaiku teiku waroni. Ari Magdalena palika katru ſwehtdeenu ar mums kopā un noklauſijās laſiſchanā. Wina ſinaja, ka tehwozis mums laſa preekſchā ſinojumus par winas tehwijas notikumeem. Paraſtā ſtundā wina kluſu eenahza un noſtahjās pee durwim. Tā wina tur ſtahweja wiſu laiku un kahrigi uſkehra katru wahrdu, katru ſkanu. Wina neprata Hellenu walodas, tomehr kahri klauſijās, waj nedſirdēs kahdu paſihſtamu, mihļu wahrdu . . .

Bet kas tad tur galā bij par nelaimi, ka wina neſaprata laſito? Winai peetika ar to, ka ſinaja, ka tur rakſtits par winas tehwiju. Weenkahrſchā tizigais maſ behdā par to, ka winſch neprot walodas, kurā ſarakſtita preezas mahziba. Winam peeteek ar to, ka ſin, ka tas ir Deewa wahrds.

Wiſu laiku, kamehr wina jau atradās muhſu mahjā, wina paſtahwigi zeeta kluſu, kaut gan wiſi tai parahdija mihleſtibu. Warbuht winai wehl loti ſahpeja ſirds, ka bij wajadſejis atſtaht ſawu tehwiju, warbuht winu noſpeeda ari tas, ka wina bij peeſpeeſta pahrtikt no zitu ſchehlaſtibas; war buht, ka winai ari bij nepatihkami redſet, ka winas dſimtenes ſawadā iſlokſne mums, ihſtajeem Rumelioteem, nereti iſwilinaja ſmeeklus. Tikai manai wezakajai mahſai — toreiſ muhſu labā Teana wehl bij dſihwa — iſdewās drihſ ween eemantot winas uſtizibu. Tas notika ſchahdi;

Kahdu wakaru mana mahſa, man par leelu preeku, laſija preekſchā gabalus iſ „Erotokritoſa"*). Es biju tā aiſgrahbts, ka aiſmirſu mahzitees ſawus ſkolas uſdewumus. Magdalena, kura newilkus eenahza iſtabā, palika ſtahwam, kā apburta, dſirdot ſchos paſihſtamos pantus, kuru zehlais ritums apbuhra wiſus klauſitajus. Mahſa laſija ſawā mihligajā balſī taiſni ſekoſcho pantu:

„Ari winam bij dehls, ruhpigi audſinats, augſtſirdigs, godats un pret wiſeem laipns. Winſch bij tikai aſtonpadſmit gadus wezs, tomehr gudribā lihdſinajās ſirmgalwjam. Wina wahrdi eepreezinaja katra ſirdi. Debeſis to bija bagatigi weltijuſchas ſawām dahwanam.

Magdalenas leelās, melnās azis uſleeſmoja. Wina peenahza tuwaki, aiſkahra gandrihſ mahſas krehſlu, un klauſijās elpu aiſturedama; tikai ſchad tad wina ſajuhſminajumā eeſaukdamās pahrtrauza laſitaju. Tās nebij wairs neſaprotamas Hellenu ſkanas. Mahſa, beiguſe laſit, jautaja:

„Waj tew, Magdalena, Erotokritoſs patihk?"

„Waj tas man patihk, kundſe?! Zik beeſchi es to ne-eſmu dſirdejuſe no Damaſkinoſa mutes!"**)

„Un kas tad ir ſchis Damaſkinoſs? Waj tas ir taws brahlis?"

„Ne, kundſe; winſch ir . . . mans lihgawainis," wina noſarkdama atteiza.

„Ah, paſkat' tik! Un tik ilgi tu no mums ſlehpi, ka eſi ſaderinata lihgawa?"

„Waj tad tew bij wehleſchands iſſinat, kas ſlehpjas manā ſirdī? Kad es eeſahktu ſtahſtit, tad tew apniktu klauſitees, jo mans noſtahſts buhtu loti garſch."

„Tu, nebehdneeze, laikam baidijees, ka neaiklahjam tawus noſlehpumus ſweſcheem laudim, un tapehz tu lihdſ ſchim zeeti kluſu? . . . Bet ſaki man, waj tu mahki laſit Erotokritoſu?"

„Es, nelaimigā, to neprotu, bet Damaſkinoſs to prot ſmalki. Pee mums atnahzis, winſch katru reiſ laſija mums preekſchā Erotokritoſu, un es klauſijos, klauſijos! Ja, pat grahmata, kura tew rokā, lihdſinajas tai, no kuras winſch laſija."

Un kluſi nolaiſdamās zelōs, wina aiſkahra grahmatu, kura guleja mahſas klehpī, un ſahka to ſchķirſtit ar tahdu godbijibu, kahdu pret grahmatu ſajuht weenigi tee, kas neprot laſit.

„Winſch man gan eemahzija daſchus pantus," wina turpinaja, „tatſchu behdās un iſbailēs, kahdas mums uſbrukuſchas, es tās eſmu aiſmirſuſe. Pag', pag', tagad es kahdu atkal atzeros; uſmani, waj es tos wehl pratu pareiſi:

„Mana roka to mihļi ſatwehra, to, kas man dewa ſaldo zeribu, ka tapſchu wina ſeewa; un roku ſneedſot es ſolijos winu muhſchigi turet atminā; winſch buhs mans preeks un zeriba lihdſ manam muhſcha galam."

Sawadā iſruna un ſiltums, ar kahdu wina ſchos pantus iſrunaja, muhs pilnigi apbuhra.

„Ak mihļā kundſe, ſaki jel man — Deews lai tew par to atmakſā! — kā ſkan turpmakee panti? Paſaki man tikai weenu, tad zitus es pate atmineſchos."

„Es iſpildiſchu tawu wehleſchanos; es tew laſiſchu preekſchā wiſu Erotokritoſu, tak par to tew pirms jadara ari man kahda patikſchana . . . Teiz man wiſpirms: waj tu loti mihļi Damaſkinoſu?"

„Tu jautā, waj es to mihloi? Waj es to mihloi?" Magdalena eeſauzās, ſatwehra manas mahſas ſmalko roku un glahſtija to ſawām zeetajām rokam, palikdama tapat zelōs pee manas mahſas kahjam. „Un kā lai es winu nemihletu? Waj tu ſini, zik loti winſch mihl mani? Wiſi laudis pee mums runā, tas jau eſot tihrais kauns un grehks, ka tahds waronis, leelā kapteina Tananiſa mihlulis un uſtizamais beedrs, warot eemihletees tahdā meitenē! Bet ſaprotams, tā wini runaja tikai aiſ greiſſirdibas un ſkaudibas. Winſch, kundſe, ir otrs Rotokritoſs*):

„Kreetns, zeenits un pret wiſeem laipns".

„Lakkojā**) naw otra tahda, kā Damaſkinoſs: winſch ir diwdeſmit gadus wezs, wehl pilnigi beſ bahrſdas, no iſſkata jaunawa, bet duhſchigs kā lauwa!"

Reiſ paſahkuſchai runat, Magdalenai wahrdi tagad pluhda pahr luhpam beſ miteſchanās. Wina ſtahſtija plaſchi un ſihki par ſawu dſimteni, ſaweem wezakeem un ſawu mahju dſihwi; par pahrzeeſtām breeſmam, zihnam, par Kreteeſchu ſadurſmem ar Turkeem, un wiſwairak, protams, par Damaſkinoſu, kuru mineja waj katra wahrda galā. Ar ſewiſchķu dedſibu wina ſtahſtija, zik energiſki pretojuſēs tehwam un brahleem, kuri wiſi bij duhſchigi Lakkojas dehli — kareiwji, lai tee winai atlautu palikt pee wineem un zihnitees wineem lihdſi pret eenaidneekeem. Tatſchu ſchee ne par ko naw bijuſchi peerunajami winu paturet pee ſewis, jo baidijuſchees, ka wina waretu kriſt Turku rokās, kuri, newaredami tikt galā ar droſchſirdigajeem dumpineekeem, iſdarija wiſadas negehlibas pee winu ſeewam un behrneem. Welti wina bij zentuſēs ſcheem eeſtahſtit, zik labi protot ſchaut mehrki, un raudadama apgalwojuſe, ka winai eſot wairak ſpehka, nekā wineem wiſeem, pahrſpeht wiſas breeſmas un gruhtibas. Droſchſirdigee kareiwji iſbijās eedomadamees, ka Turki waretu winu Magdalenai nodarit kaut ko launa. Tadehļ wini atſina par labaku, aiſſuhtit winu lihdſ ar zitām ſeewam uſ

*) Erotokritoſs ir no Kreteeſcha Wikentija Kornaro ſazerets romantiſks tautas mahkſlas epoſs no XVI. gadu ſimtena, un pakaļdarinajums Franku bruneezibas laikmeta dſejai. Zaur ſawu walodas daiļumu un bagatibu, kā ari zaur ſawu dſejiſko jaukumu epoſs ir wehl tagad katram iſglihtotam Kreteeſcham eewehrojams walodas un dſejas peemineklis.

**) Magdalena runaja weenigi winai paſihſtamajā Kreteeſchu iſloksnē, kuras iſteikſmes daiļums nemaſ naw atteblojams ſweſchā walodā.

*) Tautas noſaukums preekſch Erotokritoſa.

**) Lakkoja ir nowads, kura eedſihwotaji pa dumpja laiku iſrahdija ſewiſchķu duhſchibu. [illegible]

ka daudſas no „jauno" zeribam un pahrleezibam ari man ir mihlas un dahrgas. Un tadehļ es to ſajutu kā netaiſnibu no „wezo" puſes, kad wini ſenak mekleja diſkreditet „jauno" idejas zaur to, ka neapſpreeda tàs paſchas par ſewi, bet tikai atkaribā no winu ſludinataju ſtahwokla un mahjas dſihwes. Waj tagad „jaunee" neſahk eet pa tahdu paſchu zeļu? Nekad tas nebuhs tà, ka jaunība wiſur peebalſos wezàs paaudſes uſſkateem; bet ja jaunee runà zitadu walodu, nekà wezee, tad wini to drihkſt tikai labakàs taiſnibas wahrdā."

Niht paſneegſim W. Pluttes iſſkaidrojumu.

Stenografija un rakſtiſchana ar maſchinu un winu derigums daſchadu arodu darbineekeem.

No tirdſneezibas ſkolotaja Makſa Klaiſchko.

Starp neſkaitamu pulku daſchadu ſwarigu iſgudrojumu, ar kuru palihdſibu nekad nepeekuhſtoſchais zilweka gars pazehlees un arween wehl pazelas uſ augſtaku attihſtibas pakahpeenu, beſ ſchaubam tas ſwarigakais ir — rakſtu ſihmju iſgudroſchana. Tikai ar rakſtu palihdſibu zilweks ihſtenibā tapis par kulturas zilweku. Tikai rakſtiſchana zilwekam dewa eeſpehju, pahrſpeht telpu un laika robeſchas un to, ko weens bij eewehrojamu atradis jeb iſgudrojis, darit ziteem ſinamu un atſtaht kà mantojumu pehznahzejeem. Un kad jau weenkahrſchai rakſtiſchanai tik ſewiſchki leela noſihme zilwezes attihſtibas gaitā, tad jo ſewiſchki leels ſwars japeeſchķir ſtenografijai (ahtrrakſtiſchanai) un rakſtiſchanai ar maſchinu.

Bet zaur ko gan ſtenografija un rakſtiſchana ar maſchinu tik eewehrojamā mehrā pahrſpehj muhſu weenkahrſcho rakſtiſchanas weidu? Atbildi uſ ſcho jautajumu jau dabujam pa dalai, kad tuwak apſkatam un iſſkaidrojam, ko noſihmē jehdſeeni „ſtenografija" un „rakſtiſchana ar maſchinu".

Pee ſtenografijas jeb ahtrrakſtiſchanas paraſto rakſtu ſihmju (burtu) weetā leeto ſewiſchkas ſihmes jeb dalas no paraſtajeem burteem un atmet wiſu, kas weltigi rakſtiſchanu gauſina, kà leelos burtus, garuma ſihmes u. t. t. Beſ tam ſtenografijai ir preekſch teem wahrdeem un ſilbem, kas beeſchi atkahrtojas, ſewiſchkas ſaihſinatas rakſtu ſihmes. Ar ahtrrakſtiſchanas palihdſibu eeſpehjams kà paſcham ſawas domas, tà ari otra turetu runu uſrakſtit tahdā ahtrumā, kà zilweks mehdſ runat. Schahdu rakſtu war ne tikai pats rakſtitajs, bet ari kaut kurſch zits, kas ween ſtenografiju prot, ſalaſit un, ja wajadſigs, pahrrakſtit paraſtàm rakſtu ſihmem (burteem).

Rakſtamā maſchina ir daikts, ar kuru metalā waj kautſchukā atſchgarniſki greeſteem burteem war uſ papira taiſnàs rindàs uſſpeeſt daudſ ahtraki, weeglaki un glihtaki, nekà ar ſpalwu, paraſtàs drukas rakſtu ſihmes. Rakſtiſchanu ar maſchinu war daudſ weeglak eemahzitees, nekà ſtenografiju un tadehļ, ka maſchinas rakſts lihdſigs grahmatas drukai, to war laſit katrs, kas ween mahk drukatu grahmatu laſit.

Laikam gan nebuhs neweena darbibas aroda, kurā ſtenografija, kopā ar rakſtamo maſchinu, newaretu atneſt eewehrojamu labumu.

Rakſtneeks war ar ahtrrakſtiſchanas palihdſibu daudſ ahtraki un ſwabadaki ſekot ſawam domu wirſeenam. Stenografiſki uſrakſtito ſazerejumu winſch war nodot kahdā rakſtamo maſchinu birojā, kur winam uſ maſchinas reiſā ar originalu norakſta wairakas kopijas. Tahdejadi winſch dabū ſawu raſchojumu wairakòs eksemplaròs un war winu uſreiſ nodot zenſurei pahrluhkoſchanai un peedahwat wairakeem iſdewejeem. Zaur aiſtaupas laiks un mehrkis ſaſneedſams da... ahtraki un weeglaki. Jeb ari rakſtneeks raa... ſawu ſazerejumu pats tuhlin ar maſchinu. Te ari winſch aiſtaupa daudſ wairak laika, nekà ... ſpalwu rakſtot, rokrakſts iſnahk glihts un weeg... ſalaſams un aiſtaupas weltiga wairakreiſeja korektura, kura allaſch wajadſiga, kad burtlizis newar rokrakſtu lahgā ſalaſit.

Teeſneſcham, prokuroram un aiſſtahwim ſtenografija un rakſtiſchana ar maſchinu loti ſwariga. Ar ſtenografijas palihdſibu war teeſas ſehdē weegli un ſihki uſſihmet wiſus ſwarigos leetas gahjeena azumirklus un tahdejadi ſagatawot materialu ſpreedumam, jeb ari ahtri un weegli ſaſtahdit runu. Rakſtama maſchina preekſch teeſu darbineekeem ir it ſewiſchki tadehļ no leela ſwara, ka ar winu weegli iſgatawojamas teeſu dariſchanàs allaſch wajadſigàs kopijas (norakſti).

Studentam ſtenografija tant ſinā leelā ſwarā, ka ar winas palihdſibu winſch weegli un ſwabadi war uſſihmet preekſchlaſijumu ſaturu, beſ ka tahda uſrakſtiſchana trauzetu ſwabadu lekziju noklauſiſchanu un pahrdomaſchanu. Swarigakàs weetas war ſtenografiſki wahrdu pa wahrdam uſrakſtit.

(Turpmak wehl.)

Eekſchſeme.

Widſemē eeſauzamo rekruſchu ſkaits aprehkinats ſchogad ſchahdi:

Aprinki.	Eezirkni.	Zik pawiſam eerakſtiti liſtēs no teem, kas nebauda I. ſchķiras atweeglinajumus pehz ſawa familijas ſtahwokla.	Zik nonemami deenaſtā pehz eezirkneem.
Rigas	1.	545	223
	2.	397	163
	3.	211	86
	4.	182	74
		1335	536
Walmeeras	1.	246	101
	2.	363	149
	3.	217	89
		826	339
Zehſu	1.	282	120
	2.	224	92
	3.	151	61
	4.	178	72
		845	345
Walkas	1.	224	92
	2.	169	69
	3.	204	83
	4.	193	78
		790	322

No Ikſchķiles. Schablowſka papiru fabrikas ſtrahdneeks B. Schmidts 26. auguſtā pulkſt. 5. no rihta, eedams pahr Juglas tiltu fabrikā, iſdſirdis upes kahrklòs tſchabeſchanu, un kad winſch pagreeſees uſ to puſi, tapis ar rewolweru ſchauts; lode kehruſe ſahnus, bet ne nahwigi. Otrs ſchahweens trahpijis taiſni kruhtis, bet atſitees pret keſchas grahmatinu, kurai lode naw gahjuſe zauri; ſiteens tomehr bijis tik ſtipres, ka Sch. nokritis ſemē un gulejis, kamehr ziti fabrikas ſtrahdneeki to uſgahjuſchi. Sch. naw redſejis ſchahweja. Iſmekleſchana uſſahkta tuhlin un aiſdomas krita uſ kahdu jaunu zilweku, kurſch ne ilgi atpakaļ wehſtulē iſteizis draudus pret Sch., ka tam ar lodi atreebſchotees. Eemeſls eſot bruhtes dehļ. Sch. pagahjuſcho ſwehtdeen tika pirmoreiſ baſnizā uſſaukts. — Tanī paſchā deenā tàs paſchas fabrikas ſtrahdneeks A. P., apſkatijis Sch. eewainojumu, teizis: nu, kad es tew buhtu ſchahwis, tad gan buhtu noſchahwis, un tuhlin eegahjis ſawā iſtabā, panehmis dubultſtobru plinti, ar lodem lahdetu, un iſſchahwis pats uſ ſewi. Pirmais ſchahweens trahpijis ſahnòs, bet ar to naw kritis ... otrs ſtobrs naw dedſis ... tad nehmis ſihmuli un uſ papira rakſtijis: „Luhdſu, es gribu alſeet uſ mu— un tahlak tik ſtrihpas un neſaprotami lihkumi ... Tad nowilzis ſwahrkus un weſti, aiſſweedis tos iſtabas otrā malā, peelahdejis plintei iſſchauto ſtobru un ſchahwis galwā, no kam uſ weetas turpat kritis. Eemeſls atkal nelaimiga mihleſtiba, — waj warbuht Sch. eewainojums ſaſauzis P—am prahtu. s.

No Stahmereenes. Tik ſlapju waſaru, kà ſchogad, ir wezi laudis neatzeras redſejuſchi. Leelakā dala ſemo purwa pļawu ſtahw wehl neplautas. Ari eewahktais ſeens ir pa leelakai dalai ſabojats. Ahbolinſch ſchogad gan bij audſis leelaks, nekà pehrn, bet nu zaur leelajeem leetus gahſeeneem ſapuwis un wehl lihdſ ſchim newar dabut to eeweſt. Nakti no 23. uſ 24. auguſtu mums uſnahza bahrgs pehrkons ar leelu leetu. Pehz tam ſibens bij eeſpehris ſchejeenes Lahtſchu muiſchas kalpu mahjàs, iſſaukdams ſkurſteni un muhrus, un ar keegelu gabaleem eewainodams ari zilwekus. Klawinu Jahnis.

Krimuldas un Wangaſchu draudſes truhzigo ſkolenu palihdſibas beedriba iſrihkos ſcha mehn. 22. deenā Jaunàs muiſchas Murjahnt ſawus 4. gada ſwehtkus ar ſwehtku aktu, goda meelaſtu un teatra iſrahdi (K. Kalnina „Medineeki").

No Weetalwas-Odſeenas ſino, ka tur ſwehtdeen, 1. ſeptembrī, uſnahkuſe tahda leetus gahſe, ka pagalam pahrpluhdinajuſe jau tà iſmirkuſcho ſemi. Seenu un waſaraju newarot eewahkt un ſeemaja paleekot ne-eeſehta. P.

No Straupes. Schejeenes luterdraudſes mahzitaja K. dehls, ahrſtneezibas ſtudents, eewainojees uſ pihku medibam aiſ paſcha neuſmanibas ar diſes ſchahweenu tik nelaimigi, ka, lai gan tizis tuhlin aiſgahdats uſ Jurjewu ahrſteſchanai, nomiris un tizis winpirmdeen Straupes kapſehtā paglabats. P.

No Limbaſcheem. 30. auguſtā gandrihſ wiſi pirmā Walmeeras komiſara eezirkna pagaſtu wezakee un rakſtweſchi bija eeraduſchees Limbaſchòs atwaditees no bijuſchā kommiſara, kambarjunkura grafa Pahlena, kurſch, zik atzeros, jau maija mehneſī tika pahrzelts uſ pirmo Zehſu komiſara eezirkni un lihdſ auguſta mehneſcha otrai puſei wehl ofiziali pahrwaldija ſawu agrako eezirkni, — kà ari preekſchā ſtahdītees tagadejam komiſaram, kolegiju ſekretaram Iljinſka kgm. Pehz tam rakſtweſchi ſapulzejàs Limbaſchu beedribā dehļ aprunaſchanàs par dibinamo teeſu, adminiſtrazijas un ſemneeku eeſtahſchu darb- un rakſtweſchu ſawſtarpejo palihdſibas beedribu. Ar preeku jamin, ka wiſi klahteſoſchee rakſtweſchi ar ſewiſchku ſajuhſmibu kehràs pee pahrrunas un beigàs iſwehleja tſchetrus pagaidu rihkotajus: Limbaſchu pilſehtas waldes ſekretaru R., weetejàs ſemneeku wirsteeſas rakſtwedi M., Waidawas un Limbaſchu pagaſtu rakſtweſchus Bergi un Nucke, kuri lai wehl reiſ ſtahtos ſakarā ar kaiminu aprinku mineto eeſtahſchu darb- un rakſtweſcheem. Uſ pirmajeem daſchu ſchejeenes rakſtweſchu uſaizinajumeem lihdſ ſchim gan no kaiminu eezirkneem un aprinkeem maſ atbildes eenahkuſchas, bet zerams, ka turpmak tàs neiſpaliks. Pa debates laiku minetā deenā tika ſtarp zitu iſſazitas domas, ka noderetu kopotees neween Widſemes Latweeſchu dalas, bet wiſas Baltijas darb- un rakſtweſcheem. Manas, 28. nummurā nodrukatā rakſtā iſſazitàs domas, ka jo plaſchaks darba lauks dibinajamai palihdſibas beedribai, jo labaki ta war ſelt, un ka preekſch attahlakeem aprinkeem waretu nodibinat beedribas nodalas, — bija ari klahteſoſcho ſchejeeneeſchu domas, un tadehļ buhtu loti wehlejams, ka kaiminu eezirknu un aprinku teeſu, adminiſtrazijas un ſemneeku eeſtahſchu darb- un rakſtweſchi peedalitos pee domu iſmainas. Minetee tſchetri kungi ar pateizibu ſanems katru paſinojumu un nekaweſees atbildes un ſinas paſneegt. Komiſaru kungi — grafs Pahlens un Iljinſkis —, kà ari ſchejeenes ſemneeku wirsteeſas preekſchſehdetajs K. kgs, laipni apſolijuſchees ari no ſawas puſes ruhpetees dibinamàs beedribas labā. Limbaschneeks.

Jurjewa. Otrais no Tarwaſtas pagaſtnama aplaupitajeem ari apzeetinats pagahjuſcho ſeſtdeen Jurjewā, kahdā weeſnizā. Wina iſtabā atraſts weſels pulks daſchadu ſaglu amata rihku, to pulkā daudſ jaunakàs konſtrukzijas muhkiſeri, wairakas paſu blanketes wiltotu paſu pagatawoſchanai, pagaſtteeſu ſeegeli un daſchadas zitas leetas.

Tarwaſtas pagaſta weetneeku pulks iſſolijis 1000 rbl. godalgas tam, kas uſrahdis ſaglus, kuri iſſaguſchi nakti no 25. uſ 26. aug. no Tarwaſtes pagaſta kaſes 287 rbl. 16 kap. ſkaidrā naudā un wehrtspapirus par 23,157 rbl. 57 kap. Kà Jurjewas laikrakſti ſinoja, tad diwi no ſcheem ſagleem jau eſot ſakerti.

„Brihwlaiſchanas ſwehtkòs" Jelgawas Latweeſchu Beedriba ſchinī gadā bija ſarihkojuſe Jelgawas Amatneezibas Beedribas ſahlē teatri ar ſekoſchu balli. Iſrahdija J. Berga tulkoto joku lugu „Beliala meita". Iſrahde A. Sahliſcha kga reſchijā atſtahja wislabako eeſpaidu un radija droſchi ween pee wiſeem teatra apmeklētajeem wehleſchanos: kautſch wehl wairak reiſchu dabutum baudit ſchahdu teizamu iſrihkojumu. Pirmais lawrs labàs ſpehles ſinā beſ ſchaubam peekriht muhſu paſihſtamajeem teatra darboneem Alines Wahrpas un Emilijas Puhpola jkdſem un A. Sahliſcha, A. Ehrgla un kà peektajam winu pulkā Jurim Pakalna kungeem. Ari maſakàs lomas reſchiſora kungs bija ar iſwehli labàs rokàs nodewis. Publikas uſ iſrahdi bija ſanahzis wideji — pirmàs rindas turpretim bij gandrihſ iſpahrdotas. — Wiſpahrigi ſaſaka, ka glihta iſrahde — glihta publika, un ir wisleelakā zeriba, ka muhſu „brihwibas ſwehtku" ſwineſchana turpmak notiks gan ſchaurakàs robeſchàs, bet winu noſihme buhs dſilaka, nopeetnaka. („T.")

No Jaunpils, Kurſemē. Schejeenes pagaſta ſkolotajs J. Eisberga kgs 1. auguſtā nſowinejis 25-gadu amata ſwehtkus.

Nereta. Marta ſahkumā komiſars paſinoja pagaſta waldei, ka winſch diwus ſchogad eewehletus weetneekus atſtahdina no amata un tuhlin pawehleja ſaaizinat pagaſta ſapulzi un wehlet atſtahdinato weetàs jaunus weetneekus. Sinams, pagaſta walde ari iſpilpija komiſara pawehli. Bet apwainotee ſchehlojàs pee gubernas waldes, ka komiſars winus beſ kahdeem dibinateem eemeſleem atſtahdinajis no amata. Gubernas walde atſina komiſara rihzibu par nepareiſu, pawehleja atſtahdinateem weetneekeem paſinot: ka wini teek atpakaļ ſawā amatā.

Leepaja. Leepajas birſchas komiteja 26. auguſtā dabujuſe no finanſu miniſtrijas mahzibas nodalas atbildi, ka komitejas luhgums, lai tapina beſ augkeem naudu tirdſneezibas ſkolas buhwei, prinzipā tizis peenemts. Leetā tamehr wehl galigi jaiſſchķirot walſtspadomē.

— Leepajas bahrinu teeſas ſekretars, kà kahds eeſuhtitajs ſuhrojas weetejā „Lokal und Handbl.", eſot aiſzelojis atwalinajumā uſ ahrſemem, teeſas preſidents un miniſtrials ilgaku laiku ſlimi, lokals uſ nenoteiktu laiku ſlehgts. Daudſee apmeklētaji, kas ikdeenas nahkot pee ſchis teeſas, neſinot kur greeſtees, kur ne, un newarot pateikt, kad ſahkſchotees teeſas ſehdes.

× „Peterburgas Awiſēs" kahds eeſuhtitajs garakā rakſtā ſuhdſas ka Leepajas „labakàs" Latweeſchu aprindas maſ apmeklejot Latweeſchu teatri, bet eſot Hamburgas dahrſā, noſkatitees kahdas iſdehdejuſchas waj uſpampuſchas danzotajas kahju ſwaidiſchanu. Tà labdaribas beedribas kaſeeris un rakſtwedis diwu gadu laikā ne reiſ neeſot bijuſchi beedribas iſrihkojumòs.

Peterburga. Pee Peterburgas politechnikas eerihko kugu buhwetawu lai kugu buhwneezibas nodalas ſtudenti waretu eepaſihtees ar kugu buhwneezibas praktiſkajeem darbeem. Domā, ka ſchàs darbnizas uſtureſchana atmakſaſees no eenahkumeem par maſaku kugu buhwem.

— Ap Peterburgu beidſamàs naktis, kad bija wehſaks, uſnahkuſchas jau ſalnas. Pantſchkàs uhdens bijis pahrſalis ledus kahrtu. Labiba un ziti augi daudſ eſot zeetuſchi no ſchàm ſalnam.

Odeſa. Pilſehtas preekſchneeks iſlaidis zeeſchu peekodinajumu, ka katram nama ihpaſchneekam jagahdà par wina namā peemihtoſchu ſchurku nonahweſchanu. Ja kahds ſaimneeks ſcho peenahkumu neiſpilda, tas top ſodits ar 3 mehneſcheem areſtu jeb 300 rbl. naudā. Tas ſtahw ſakarā ar to, ka Odeſā arweenu wehl parahdas jauni mehra ſlimibas gadijumi. Kà wakardeenas telegramma ſinoja, 29., 30. un 31. auguſtā uſeeti 6 jauni mehra ſlimneeki.

Ahrleetu miniſtrs, grafs W. N. Lamsdorfs 4. ſeptembrī aiſbrauzis no Peterburgas uſ Kurſku, kur, kà ſinams, nobrauza Perſijas ſchachs.

Starptautiſku kriminaliſtu kongreſu atklahja nupat wakardeen, 4. ſeptembrī, Peterburgā. Par kongreſa lozekleem eerakſtijuſchees no Wahzijas 124 ſinatnu wihri, no Auſtrijas — 33, no Belgijas — 5 u. t. t. No Kreewijas nem pee kongreſa dalibu ap 400 juriſtu — tahds ſkaits, kahds wehl nekad lihdſ ſchim. Agrakòs kongreſòs winu ſkaits neſneedſàs pahri 60. Kongreſa Kreewijas lozekli ſarihkoja wakaru preekſch tam ſaweem ahrſemju zeemineem ſaweeſigu wakaru. Kad ſchampaneetis tapa ſneegts apkahrt, tad Kreewu kriminaliſtu galwa, profeſors Foinizkis apſweizinaja ſweſchos zeeminus ar runu: „Kriminaliſtu ſabeedribas nopelni tee, — winſch ſazija, — ka ta ſaweenojuſe kriminalo teeſibu ar dabas ſinibam, pahrneſdama tſpehtiſchanu no noſeeguma uſ paſchu noſeedſneeku." Uſ ſcho runu atbildeja Amſterdamas profeſors Hammels. Wiſi ahrſemneeki, uſ Kreewiju atbraukuſchi — winſch ſazija ſawā jaukā un aſprahtigā runā, — ir brihnumeem pahrnemti par ſchàs ſemes leelumu, no kuras winſch pahrſin tikai maſu dalu; runatajs domā, ka ari Kreewu ſinatne tikpat plaſcha, kà pate Kreewija. Kriminalo teeſibu ſinatnei japateizas Kreeweem par to, ka wini pahrzehluſchi iſpehtiſchanas zentru no fakta uſ perſonu. Wini neapmeerinajàs ar to, ka eepaſinàs ar muhſu darbeem, bet wehlejàs eepaſihtees ari mums paſcheem un mums ſpeeſt roku u. t. t.

Hellabu, un palautees uſ Deewa palihdſibu un Hellenu lihdſjuhtibu. Wini ne-eewehroja ari Damaſkinoſa eerunas un luhgſchanas, kuram padaudſ gruhti nahzàs ſchķirtees no ſawas lihgawas.

„Kad man atnahza pakal," Magdalena turpinaja, „es eebrehzos: ‚es ne-eeſchu prom no Kretas!' — un ſaudeju ſamanu. Kad atkal atjehdſos, tad atrados jau uſ kahda twaikona, kopā ar daudſ ziteem noſkranduſcheem un nowahrguſcheem behgkeem."

Runajot Magdalena bij noſlihguſe manā mahſai klehpī, no winas meitenes ſejas nopeetnais meers bija noſudis, jo ſaldas, apſkurbinoſchas atminas bij modinajuſchas tanī ſkumjas un kaiſlibu.

„Waj tu preezatos, ja tagad peepeſchi Damaſkinoſs ſtahwetu tawā preekſchā?" mana mahſa beidſot jautaja.

(Turpmak beigas.)

Juris Miloſlawſkis.

Wehſturiſks romans trijàs dalàs no M. N. Sagoſkina.
Tulkojis S n — i s.

35 (Beigas.)

Juris eegahja baſnizas ſahnu telpā, bet Palizins apſtahjàs, lai apſkatitos, kahdi iſlabojumi buhs wajadſigi pee galwenā ſwehtbilſchu altara, no kura bij noplehſti wiſi ſudraba iſrotajumi. Miloſlawſkis peegahja pee ſwehtā Deewa wihra kapa un tikai tagad eewehroja, ka ari agrak winſch naw bijis baſnizā weens pats. Pee kapa ſtahweja kahds ſalihzis ubags; garee, beeſee mati iſjukuſchi uſ kalajàs winam pahr peeri un apklahja bahlo, grumbaino ſeju, kurā gaiſchi bij laſams, ka wina dſihwibas ſweze ahtri dſeeſt. Sadſirdejis tuwumā troſni, winſch pagreeſàs ar waigu pret Miloſlawſki, laipni ſteepa winam pretim ſawu, wahjo, iſkaltuſcho roku un ſazija wahjā balſī:

— Labdeen, Dmitritſch! Kà es tewi gaidiju, kà gaidiju! Beidſot tatſchu tu atnahzi!

— Mitja, tu tas eſi! — Juris eeſauzàs. — Ak, mans Deews! kas tad tew noticis? Nabadſinſch! kahds tu nowahrdſis!

— Taiſos uſ mahjam, Dmitritſch! ... Ir jau ari laiks, balodit, pats Deews redſ, ka jau laiks! Maldijos, klejoju ſweſchàs malàs weſelus peezdeſmit gadus, buhs jau deeſgan!

— Kur tad ir tawa dſimtene? — Juris jautaja, wehl neſapraſdams „mulkiſcha" wahrdu ihſto noſihmi.

— Kur mana dſimtene? Kas ſin, warbuht turpat, kur tawa.

— Tà tad naw tahlu no ſchejeenes?

— Ir tahlu un ari tuwu, balodit, kà ... kurſch ſpehj aiſeet.

— A! tagad es ſaprotu, — Miloſlaw... eebilda, — tu wis nerunā par ſawu paſaulīgo dſimteni, bet gribi ſazit, ka taws muhſcha wakars tuwojas. Kapehz tad tu tà domà?

— Es buhtu gan preezigs par to nedomat, bet tomehr jadomà!... Luhk, bajars Schalonſkis ne ſapnot par to neſapnoja, un peepeſchi aiſgahja turpu, un kà wehl?... taiſni turpu, kur ari man lai Deews palihdſ nokluht, tapat kà tew un katram labam zilwekam.

— Ko tu runà, Mitja?

Swehts debeſs preeks apſkaidroja mulkiſcha ſeju, un wina azis eemirdſejàs aſaras.

— Ja, Juri Dmitritſch! — winſch teiza dreboſchā, aiſkuſtinatā balſī. — Tur, debeſu mahjoklòs, wairs neraud par paſuduſcho dehlu: winſch atkal atgreeſees ſawa Tehwa mahjàs!

— Tà tad winſch preekſch nahwes noſchehlojis ſawus grehkus? ...

— Un Deews tas Kungs peenehmis wina garu ſawàs rokàs. Es pats biju ſchìs leelàs Deewa ſchehlaſtibas leezineeks, un es, niznatais, nolahdetais grehzineeks, biju iſredſets par wehſtneſi, kas lai noneſtu wina meitai newis grehkeem aptraipitu, bet tihru un newainigu mireja tehwa ſwehtibu.

Mitja apkluſa un, ſalizis rokas uſ kruhtim, pazehla ſawas mihleſtibas, zeribas un kluſa dwehſeles preeka pilnàs azis pret debeſim. Brihdi kluſejis, Juris jautaja bijigā balſī:

— Waj tad tu winu redſeji?

— Ja, Dmitritſch, redſeju. Es preekſch trim deenam biju Hotjkowas kloſterī.

— Nu, kà tur bij? ... runà, Mitja! waj wina weſela?

— Palbees Deewam! Wina man tiſtahſtija it wiſu ... Nabaga nelaimigā bahrenite! Pag'! wina man eedewa, lai nododu tew kahdu leetinu... Sche, nem to.

— Ko es redſu! tas jau mans laulibas gredſens!

— Ja, Dmitritſch! Schodeen wina likſees ſalaulatees ar zitu bruhtganu, kas daudſ labaks par tewi.

— Schehligais Deews! ... Tà tad wina ...

— Apmeerinees, Juri Dmitritſch! — Palizins eebilda, ſadſirdejis winu ſarunu un pee-eedams wineem klaht, — Anaſtaſija nenodos ſwehreſtu atſazitees no tewis uſ muhſchu. Man wajadſeja winu jau ſchodeen eeſwehtit par muhkeni, tatſchu es tikai rihtu doſchos uſ Hotjkowas kloſteri, — un ne wairs tadehļ, lai tewi ſchķirtu no tawas laulatàs draudſenes, bet lai atweſtu winu ſchurpu un ſaweenotu juhs abus uſ wiſu muhſchu.

Juris gandrihſ beſ jaudas krita Abrama tehwam ap kaklu, kamehr Mitja, ar peedurkni ſlauzidams aſaras, kas pluhda pahr wina waigeem, kluſu nometàs pee ſwehtā Deewa wihra kapa. Kad pehz daſcham minutem Miloſlawſkis, lihdſ ar Palizinu, gribeja dotees ahrā no Deewa nama un peegahja pee wina atwaditees, — Mitja wairs nebij ſtarp dſihwajeem: winſch bij greeſees atpakaļ uſ ſawu tehwiju ...

Kahdas trihs nedelas pehz aprakſtitā notikuma, Kirſcha, atwadidamees no Alekſeja, kas winu pawadija lihdſ pilſehtas wahrteem, wehlreiſ atkahrtoja: — Sweizini, brahl, wehlreiſ no manis ſawu bajaru. Es muhſcham neaiſmirſiſchu, ko winſch man laba darijis! Tikai winam waru pateiktees, ka tagad ſpehju pats eerihkot ſew mahjinu un dſihwot ne ſliktaki, kà daſchs labs atamans.

— Kur tad tu likſi mahju? Juhs, Aiſkrahzeeſchi, tatſchu dſihwojat wiſi kopā, gluſchi kà kloſtera brahli.

— Kas tew to teiza, ka es apmetiſchos uſ dſihwi Aiſkrahzē? Ne, mihlais! kad es redſeju, zik laimigi taws bajars dſihwo ar ſawu mihlo ſeewinu, ari man iſgatſa wiſi nodomi palikt wiſu muhſchu par Aiſkrahzes Kaſaku un wezpuiſi. Es jahſchu uſ Baturinu, nemſchu ari ſew ſeewinu, un teikſchu Deewu, ja ari buhſchu pus tik laimigs, kà taws bajars! Neko ſazit, winſch jau daudſ puhlejees, daudſ behdu peedſihwojis, un tapehz ari Deews winam peeſchķihris tahdu nezeretu laimi! Ardeewu, Alekſej! warbuht Deews liks wehl kahdreiſ redſetees!

Zeram, ka peetiks, ja aprahdiſim leelā 1612. gada kara ſekas tikai wiſpahrejòs wilzeenòs. Drihſ pehz tam, kad Kreewi bij eenehmuſchi kremli, Polu karalis atkal mehginaja eekarot Maſkawu; tatſchu Wolokolamſkas apſehſchana un waronigà aiſſtahweſchanàs no Kreewu puſes winu pahrleezinaja, ka otrreiſ winſch wairs newarès Kreewus peemahnit. Saſtahwejis ilgu laiku beſ kahdàm ſekmem pee ſchis maſàs pilſehtinas walneem, winſch nolehma tahlak ne-eet un atkahpàs ar wiſu kara-ſpehku atpakaļ uſ Poliju. Pehz galigas atſwabinaſchanàs no ahrejeem eenaidneekeem, Kreewija wehl ilgi dabuja peeredſet wiſadu poſtu un nelaimi no eekſchejàm zihnam un nemeereem; beidſot Wiſuwarenais apſchehlojàs par muhſu plaſcho tehwiju: partiju ſchķelſchanàs iſſuda, un tautas balſs iſwehleja par Kreewu zaru Michailu Feodorowitſchu Romanowu, eewehrojamā Maſkawas biſkapa Filareta dehlu, un 1613. gada julija mehneſcha 11. deenā, ſchis jaunais zars uſkahpà tronī un uſlika ſew galwā Monomachu kroni. Pazehlis knaſu Poſcharſki pilsgalma bajaru kahrtā, winſch bagatigi apdahwinaja un eezehla goda amatòs ari wiſus zitus, kas bij nehmuſchi dalibu Kreewijas atſwabinaſchanas karā. Muhſu wezee paſinas: Samjatna-Opakews un Leſuta-Hrapunows ari eeradàs pee galma. Pirmejais gribeja atgahdinat ſawas ſwarigàs dſimteeſibas uſ peedaliſchanos zara padomes ſehdès; tatſchu dabujis ſinat, ka ari weenkahrſchajam pilſonam, Koſma Suchorukijam, tagad peeſchķirts tahds pat padomes muiſchneeka goda ſtahwoklis, kà winam, winſch tuhlin dewàs atpakaļ uſ ſawàm muiſcham un ſwehtàs duſmàs atkahrtoja ſawu eemihloto iſteizeenu: „Swehtigs ir tas wihrs, kas neſehd uſ to mehditaju ſehdekla". Leſuta-Hrapunows, kà jau ihſts galma kungs, it pazeetigi paneſa ſcho nedſirdeto apwainojumu, kahds bij nodarits, pehz wina domam wiſeem dſimtmuiſchneekeem; tatſchu kad, neſkatotees uſ wiſàm wina eerunam, winam, kà godam minamà zara drehbju pahrſinam, pee kroneſchanas ſwinibam, neatkahwa zeremoniali neſt zara lakatinu un zimdus, winſch, ſaſirdijees par tahdu nedſirdetu pahreſtibu, aiſmirſa wiſu galma kunga ſmalko peeklahjibu un apdomibu, aiſſkrehja projam no zara pils, eeſlehdſàs ſawā iſtabā un, iſgahſis wiſu dwehſeles ſchulti pats ſawā preekſchā, leeliſki nopaladams jauno walſts kahrtibu, otrā deenā aiſbrauza prom uſ ſawàm muiſcham, lai atkal dſihwotu weens par ſewi un ſtahſtitu ſaweem kaimineem par godam minamo zaru Feodoru Joannowitſchu, un par to, kà winſch turejis godā un nekad nepeemirſis parahdit ſawu zara ſchehlaſtibu ſawam pirmajam drehbju pahrſinam, Leſutai-Hrapunowam.

Lipigas lopu slimibas Widsemê no 8.—15. augustam parahdijuschâs schahdâ mehrâ: ar Sibirijas mehri saslimuse un nobeigusês 1 gows (Sahmsalâ), ar zuhku mehri — 12 zuhkas, no tàm 9 nobeiguschâs (Rigas aprinkî), ar zuhku sarkano slim. — 9 zuhkas, no kuràm 6 nobeiguschâs (Zehsu aprinkî, Grasdones pagastâ) un ar eenahscheem — 1 sirgs (Rigâ).

Baltijas domenu waldê par ahrschtata eerehdni eezelts Wl. Maranowitschs.

Ahrseme.

Pelletana runa.

Pee meelasta republikanu klubâ marinas ministrs Pelletans sazija, winam teekot likti mutê wahrdi, kurus winsch nekad ne-esot runajis. Winam, kas esot wislabakais Italijas draugs, peesantasejot launus nodomus us Korsikas pret Italiju. — Kahdâ zitâ meelastâ Pelletans dehwejis Alschiru un Tunisu par Afrikas Franziju. Bisertu kluhschot par jauno Kartagu, tikai bes wezâs Kartagas netikumibam un neschehlibam. „Mehs newehlamees," sazija ministrs, „Widus juhru pahrwehrst par Frantschu juhru. No saweem sapneem par pasaules pahrwaldischanu mehs esam isdseedinati. Tomehr schi Widus juhras daļa paliks weenumehr par Franzijas ihpaschumu. Buhdami par Bisertas ihpaschneekeem, mehs Maltai un Gibraltaram par spihti spehjam tomehr abas ee-ejas Widusjuhrâ turet waļam." Tahlak Pelletans isskaidroja, winsch newehlotees ne ar Angliju, ne ar Italiju sabursmi, bet turot tikai par sawu peenahkumu, tehwiju sagatawot swehtajam karam pret eenaidneeku. No ta laika, kad 30 gadu atpakaļ Franzija tikuse pahrwareta no barbariskâs Wahzijas, wareis nowehrot, ka duhres teesibas atkal atgreesuschâs atpakaļ. Wisa pasaule sahkuse turetees pee prinzipa, „Wara eet pahr taisnibu". „Mums wajaga" beidsa Pelletans sawu runu „wisus spehkus peelikt, lai netiktu aiskahrta taisnibas un isglihtibas mahjotne, par kahdu parahdas Frantschu genijs."

Apstahkli Deewid-Afrikâ.

Labas deenas tuwakajâ nahkotnê naw sagaidamas Deenwid-Afrikâ. Wisa seme tur ispostita us nebehdu, un Transwaleeschu un Oranjeeschu leelakâ bagatiba — winu teizamee lopi, apkauti, apschauti un zitadi isnihzinati us Kitschnera pawehli no Anglu kara-spehka. Tagad nu sino no Jahannesburgas, ka starp teem lopeem, kuri wisai Anglu isnihzinaschanas kahribai par spihti palikuschi wehl dsihwi, iszehlusês nikna eerahschu sehrga — tikpat pee sirgeem, ka pee gowslopeem. Sehrga esot jau tik leeliski isplatijusês, ka pehz Anglu lopahrstu domam paeeschot trihs gadi, kamehr buhschot eespehjams to apkarot un isnihzinat. Tamdehļ tad nahkamôs 5—6 gadôs us lopkopibas un semkopibas usplaukschanu neesot tur ko domat.

Pahwesta laipniba pret Franziju.

Pahwests un watikans isturas wehl joprojam pret Franziju laipni un labwehligi. Kà jaunu peerahdijumu par pahwesta labo prahtu pret Franziju, min tagad atkal schahdu gadijumu: kà ikreis, tà ari tagad Frantschu swehtzelneeki, eerabuschees watikanâ, pasneedsa pahwestam adresi, kura tomehr netapa ne nolasita, ne ari pahwests us adresi ko atbildeja. Tas wiss tamdehļ palizis nedarits, lai pahwestam newajadsetu eenemt stahwokli Frantschu garidsneezibas leetâ un tà isfazit Komba ministrijai pahrmetumu par winas aso rihzibu pret garigàm skolam un kongregazijam. No schi gadijuma atkal redsams, ka par spihti wisàm pahrgalwibam no Komba ministrijas puses, warenakais watikana wihrs, kardinals Rampolla, stahw wehl kà stahwejis us Franzijas pusi.

Wahzija. Par Wahzijas wehstneeka Wihnê, sirsta Eulenburga nodomu, atkahptees no amata, jau ilgaku laiku atpakaļ tika sinots. Par nodomatàs atkahpschanàs eemeslu mineja sirsta satrizinato weselibas stahwokli. Tagad nu sino, ka sirsts teescham eesneedsis atluhgumos, bet keisars to atraidijis.

Nodomatee juhras manewri pehdejo deenu stipràs wehtras dehļ schimbrihscham atlikti us nenoteiktu laiku.

Austro-Ungarija. Parlamenta aprindàs stipri runà, ka Dr. Kerbers nodomajis tagadejo Austrijas tautas weetneeku namu atlaist un sarihkot jaunas wehleschanas, ja starp Tscheheem un Wahzeescheem netiktu panahkta weenoschanàs, un weeni, waj otri mehginatu zaur obstrukziju aiskawet, isdabut parlamentà zauri muitas un tirdsneezibas islihgumu ar Ungariju.

Pasihstamais Poļu tautas weetneeks grafs Dsiduschizkis nupat Lwowâ nomiris. Nelaikis bij weens no Galizijas Poļu schlachtas dehsigakeem wadoneem un loti eenihsts pee Rusneem, pret kureem winsch daschus gadus atpakaļ, buhdams toreis wehl waldibas eerehdnis, pee tautas weetneeku wehleschanam isturejees pahrak netaisni un neschehligi.

Italija. Jaunà, nupat isgudrotà elektriskâ stiklu isietoschanai sastahdijees sewischs sindikats pa leelakai daļai no Anglu kapitalisteem. Isgudrotaju nesauzot wis, kà* pirmak sinoja, Pistschitschelli, bet Tabischi.

Anglija. Orleanas herzogs, pasihstamais tihkotajs pehz Franzijas trona, eeradees schinis deenàs lihds ar sawu laulato draudseni Londonâ. Herzogu eeluhdsis pats Anglu kehninsch, isskaidrodams, ka tee laiki, kad herzogam usturechanàs Anglijâ likuse aisleegta, esot nu aismirsti.

Koar Weihajweju eesahkt, to Angli paschi wairs nesin. Pirms, kad wini to no Kinas bij kà eeguwuschi, winu domas bij, pahrwehrst to par leelisku kara ostu. Eesahka ari tam noluhkàm wajadsigos darbus, pee kam isgahja ne masumu naudas. Tomehr pehz Kinas jukam Angli nahza pee pahrleezibas, ka labak atstaht to par weenkahrschu tirdsneezibas ostu, un sazeltos apzeetinajumus sahka ahrdit nost. Bet nu atkal sino, ka tomehr wajadseschot Weihaiweju eerihkot par juhras zeetoksni. Kà galu galâ ihsti paliks, nemas naw nosinams. Tà eet, kad sagrahbjas wairak mantas, nekà wajadsigs: pehz nesin paschi, ko ar to eesahkt.

Belgija. Belgijas kehnineenes slimibas stahwaklis kļuwis wehl nopeetnaks. Kehnineene pate isteikusês, ka scho mehnesi wina gan warbuht wehl peetikschot, bet nahkamâ mehnesi wajadseschot schai dsihwei katrâ sinâ teikt ardeewas.

Danija. Danijâ buhs 19. (6.) septembrî tautas weetneeku wehleschanas. Zik eepreeksch esot noredsams, tad jawehrojot, ka labâ puse jeb konserwatiwee pasaudeschot apmehram pusi no lihdschinejeem sehdekleem. Saprotams, ka konserwatiwo saudejums nahks par labu liberaleem.

Serbija. No Belgrades sino, ka bijuschais „Makedoneeschu komitejas" presidents Borifs Sarafows, kas pehdejâ laikâ sem swescha wahrda usturejees Nischâ, no Serbu waldibas eestahdem tagad apzeetinats un aisgahdats us Belgradi.

Deenwid-Afrika. Atkal sino, ka Milneram wajadseschot atkahptees no Transwalas gubernatora amata. Esot winam pat jau pehznahzejs eezelts — lihdschinejs Zeilonas gubernators Ridwejs.

Kina. „Standartam" telegrafê no Schanghajas: apbruņojuschâs leeldurneeku bandas wakar eelausàs Tschengtufuâ. Daschus zilwekus nokawa, wairak saguhstija. Weikali slehgti. Wehro, ka wispahrejs stahwoklis esot nopeetns.

Riga.

Rigas mahzibas apgabala kurators kambarkungs Iswolskis schajâs deenâs apmeklejis Petera I. realskolu. Kuratora kungs noklausijees mahzibas gaitâ ganbrihs wisâs klasês, tad apskatijis aktu un sihmeschanas sahles, skolas pagalmu un dahrsu, un bijis ar wisu apmeerinats.

Atwalinati: 29. kahjneeku diwisijas preekschneeks Dsitschkanezs — lihds 15. septembrim, un 45. kahjneeku diwisijas preekschneeks Säwitzkijs — lihds oktobra sahkumam.

Wahzijas konsuls Rigâ, Dr. jur. Ohnesseits aissaukts us kahdu laiku us Berlini, ahrleetu ministrijâ. Pa wina prombuhschanas laiku ta amata peenahkumus Rigâ ispilda wina preekschgahtejs barons v. Brück.

Pilsehtas domneeku sapulze (Beigas.).

4) Pilsehtas waldes preekschlikumu, isteikt pateizibu ihstenam walstspadomneekam Mitusowam par pilsehtai dahwinateem granita akmeneem preeksch parka pilsehtas teatra preekschâ, dome weenbalsigi peenehma.

5) Pilsehtas waldes preekschlikums, atļaut no pilsehtas krahjkases kapitala 15,000 rbl. pilsehtas lombarda telpu paplaschinaschanai tika peenemts bes eerunam, pee kam wehl tika isluhgti 11,250 rbl., tà ka dome atļahwa isdot lombarda telpu paplaschinaschanai pawisam 26,250 rbl.

6) Pilsehtas waldes preekschlikums, luhgt eekschleetu ministri, lai atļauj Rigas pilsehtas waldei winas darbibas robeschâs bes Kreewu mehreem ari starptautiskus metru sistemas mehrus un swarus. Preekschlikums tika weenbalsigi peenemts.

7) Pilsehtas walde lika preekschâ domei, atļaut nojaukt juhrneeku kehki un alus pahrdotawas ehku pee dselss tilta. Schi ehka eenes pilsehtai katru gadu 625 rbl., bet ta ir par leelu traucekli, sewischki brauzejeem ais elektriskâ eelu dselszeļa, kas sche eetaisits gar Daugawas malu, tadehļ satiksmes labad ehka buhtot nojaucama. Preekschlikumu peenehma.

8) Pilsehtas waldes preekschlikums, atļaut nedseedinamo slimneeku patwersmes ehkas uszelschanai wajadsigos papildu lihdsekļus ar 15,331 rbl. 51 kap. — Dome preekschlikumu peenehma.

9) Pilsehtas waldes preekschlikums, noteikt 1903. gadam no tirdsneezibas un ruhpneezibas dokumenteem pilsehtai par labu nemamu nodoklu leelumu. Us Wisaugstaki apstiprinatâ nolikuma no 1898. gada 8. junija pamata par tirdsneezibas un ruhpneezibas nodokleem, pilsehtas walde leek domei preekschâ noteikt par 1903. gadâ isdodameem tirdsneezibas un ruhpneezibas dokumenteem pilsehtai par labu schahdus nodoklus: 15% no I. un II. schkiras tirdsneezibas apleezibas wehrtibas, peeskaitot schâm schkiram ari tirgus laukumu turetajeem isdodamàs apleezibas. Schee paschi 15 proz. pilsehtai par labu nemami ari no ruhpneezibas apleezibu wehrtibas, kahdas apleezibas teek isdotas pirmo peezu schkiru ruhpneekeem un twaikonu turetajeem. Par wisàm zitàm ruhpneezibas apleezibam nemami 10 proz. no apleezibas wehrtibas. Dome peenehma scho preekschlikumu.

10) Pilsehtas waldes preekschlikums, noteikt no trakteereem nemamo pilsehtas nodoklu kopejo summu un sadalit schos weikalus grupâs. Trakteerneku beedribas luhgums, pamasinat trakteeru nodoklus 1903. gadâ. Schajâ jautajumâ bija apspreeschami sekoschi 8 pilsehtas waldes preekschlikumi: 1) noteikt no trakteereem nemamo pilsehtas nodoklu kopejo summu 1903. gadam us 111,160 rbl.; 2) no schâs summas uslikt tahdu trakteeru turetajeem, kuri tirgojas ar reibinoscheem dsehreeneem, — 90,960 rbl. un tahdeem, kuri netirgojas ar reibinoscheem dsehreeneem, — 20,200 rbl.; 3) sadalit trakteerus reibinoscheem dsehreeneem schahdâs schkirâs: I. — klubu, teatra un zirku bufetes, II. — weesnizas un restorazijas, III. — alus pahrdotawas ar silteem ehdeeneem; 4) noteikt katrai no schâm schkiram sekoschu nodoklu kopsummu: no I. — 7600 rbl., no II. — 56,760 rbl., no III. — 26,600 rbl.; 5) sadalit trakteerus bes reibinoscheem dsehreeneem schahdâs schkirâs: I. — weesnizas un trakteerus, II. — mahjweetas, III. — bufetes netiklibas namôs, IV. — konditorejas, V. — ehdeenu namus, VI. — pansijas un ehdeenu galdus; 6) noteikt katrai no schâm schkiram sekoschu nodokla kopsummu: no I. — 4900 rbl., no II. — 4480 rbl., III. — 7200 rbl., no IV. — 960 rbl., no V. — 2420 rbl., VI. — 240 rbl.; 7) atļaut trakteeru turetajeem sadalit schos nodoklus sawâ starpâ to wispahrigâ sapulzê pascheem pehz sawàm schkiram; 8) trakteeru turetajeem likt samaksat nodokli pusgadu us preekschu. Dome preekschlikumus peenehma.

11) Pilsehtas krahjkases resp. lombarda waldes lozekļa M. Lübecka weetâ, bija eezelams zits lozeklis un par tahdu dome, pilsehtas waldes preekschlikumâ, eezehla pilsehtas twaikonischu turetaju Augsburgu ar 32 pret 22 balsim.

12) Nedseedinamo slimneeku patwersmes waldes lozekļa Dr. Wiktora Schwartza weetâ dome eezehla Dr. Heerwagenu.

13) Daschu personu luhgumus atļaut trakteeru atwehrschanu, dome eewehroja.

Sehdi nobeidsa plkst. 7 un 50 min. wakarâ. Str.

Politechniskâ institutâ lekzijas eesahkâs wakar. — Instituta direktors tagad runajams: otrdeenâs un zeturtdeenâs no plkst. 12—1, un direktora palihgs — pirmdeenâs, otrdeenâs, zeturtdeenâs un peektdeenâs no plkst. $12\frac{1}{4}$—1.

Pulka swehtki. 116. Malojaroslawas kahjneeku pulks swinês 8. septembrî sawus pulka swehtkus.

Wehrmana un Strehlneeku dahrjôs musika spehlês schogad lihds 15. septembrim, kad beigsees wasaras sesona.

Seemas brauzeenu plans us Baltijas un Rigas-Pleskawas dselsszeļeem nahks leetoschanâ no 25. oktobra. P.—

Fotografiskus uznehmumus isdarit priwatpersonam ir aisleegts us dselsszeļeem, tà no winu buhwem, kà no tilteem, stigu weetam u. t. t.

Konzesijas. Widsemes gubernatora kungs atļahwis:

1) Mag. pharm. Arturam Lubbem atwehrt Rigâ, Dsirnawu eelâ Nr. 11, kimiski-techniska laboratoriju;

2) Dr. Waischenkeram atwehrt Rigâ, Teatra eelâ Nr. 11, barības lihdsekļu laboratorijas nodaļu galas buljona, kefira un kumisa isgatawoschanai. (W. G. A.)

Jaunu slimnizu nedseedinameem slimneekeem zels Tornakalnâ pee Jelgawas schosejas, lihdsâs pareisitizigo kapeem. Tagad te jau zehrt preedes nost un isdara daschus zitus preekschdarbus. Slimnizas wajadsibam eenemschot 3 desetinas leelu semes gabalu. Aln.

Rigas strahdneeki Hamburgâ. Kà jau laikrakstôs sinots, tad sche Rigâ no kahda Hamburgas buhwsabeedribas agenta salihgti un nobraukuschi us Hamburgu wairaki simti schejeenes strahdneeku un amatneeku. Tureenes strahdneeki sazehluschi streiku, prasidami pahrak leelas algas, un schis streikis ari wehl tagad turpinotees, tà ka tareenes meistari speesti lihgt strahdneekus no zitureenes. Sajâs deenâs daschi muhsu strahdneeki atkal pahrzelojuschi atpakaļ un stahsta, ka tureenes meistari ne-esot ihklojuschees pehz lihguma. Tee apsolijuschees maksat wisus zeļa isdewumus, kà ari isdewumus par pasem un pee konsula, kas kopâ istaisot 70 markas; bet schos isdewumus tee usnkuschi, tuhlin pehz katras nedeļas no peenahzigâs algas pa 4 markam atwilkt. Strahdneeki swesschumâ neusdroschinotees pret darba dewejeem atstahtees un tà ka streiks jau sahkot pa daļai beigtees, tad tee palikuschi bes darba un maises. Daschs labs wehletos braukt atpakaļ us dsimteni, bet ne-esot wajadsigâs zeļa naudas. Zitâ sinâ pelna bijuse deesgan laba: amatneeki pelnijuschi lihds 30 markam nedeļâ. Schajâs deenâs atkal salihgti daschi simti muhsu strahdneeku no ta pascha un ziteem agenteem, sche un Leepajâ; daschi jau esot gatawi dotees zeļâ. Scheem nu deretu eewehrot, ko pahrbraukuschee struhdneeki stahsta. Ja jau grib dotees swesschumâ, tad wismas janoslehds skaidris rakstisks lihgums. Nederetu dotees swesschumâ sewischki tahdeem, kas neprot Wahzu walodas, jo tad war notikt, ka pat pee wislabakâs gribas wairs newar atgreestees dsimtenê.

Sirgu tirgus eesahksees 9. un beigsees 13. septembrî. P.

Is deenas pawehles Rigas pilsehtas polizijai. Eekschrigas 2. eezirkna pristawa nodotàs 130 kap., kuras Peterburgas Ahrrigas 1. eezirkna gorodowojam Romanowskim Nr. 90 eedewuschi pasascheera fuhrmani NrNr. [illegible] un 947, luhgdami, lai winus weswed us eezirkni par [illegible]schanu wezôs un nowalkatôs apgehrbôs, — nododamas [illegible] pahrigas aisgahdneezibas kolegijai, gorodowojam isnee[illegible] 50 kap. (R. P. P. A.)

Peekrahpts lauzineeks. Wakar pehz pusdeenas Suworowa eelâ, pee Aleksandra gimnasijas, trihs nepasihstami zilweki aptureja lauzineeku Jahni Trupu, kuram peedahwaja pirkschanai selta gredsenu ar briljanteem. Tà ka dahrgee briljanti lauzineekam soti labi patika un ari gredsenâ bija eekalta ihstâ selta prowe, tad tas ar pahrdewejeem eesahka kauletees, lihds „dahrgo mantu" eeguwa par 49 rubleem. Sanehmuschi par maswehrtigo misina gredsenu un apsudrabateem stikla gabalineem tik leelu summu naudas, krahpneeki ahtri ween nosuda. Atgadijums sinots slepenpolizijai, kura spehruse wajadsigos soļus dehļ krahpneeku atraschanas. —rgs.

Neusmaniga brauktschana. 4. septembrî ap plkst. 3 pehz pusdeenas Marijas un Elisabetes eelu stuhrî wesumu fuhrmanis Nr. 708, Jekabs Preedneeks, neusmanigi braukdams usbrauza us trotuaru un ar ilksi eewainoja semneeku Jahni Leepinu. Fuhrmani aptureja un sauks pee atbildibas. —rgs

Neisdewuses aplaupischana. Otrdeenas wakarâ ap plkst. 10, us Masâs Maskawas eelas, 4 lihds 5 tehwini apturejuschi pahrtikas preeschu usspirzejus Sch—u un E—u un atprasijuschi teem naudu, kura teem bijuse leelaka summa klaht. Sch—am eekritis peepeschi prahtâ labs padoms. Winsch isswilzis no kabatas sawu tukscho kabatas grahmatinu un aissweedis to projam. Usbruzejs, kursch turejis winu zeeti un domajis, ka winsch aissweesch naudas maku, palaidis winu walâ un dewees pehz aissweestâs grahmatinas. Sch. sahzis behgt un sauzis pehz palihga, pehz kam eeraduschees ļaudis un atpestijuschi wina beedri E—u.

Naudas sahdsiba. Wakar pehz pusdeenas mahjas ihpaschneekam J. L., Pokrowa eelâ Nr. 9, pascham mahjâ ne-esot, no skapja issagti 700 rbl. Ta pascha nama eedsihwotajs E. T., kuru domaja par wainigu pee sahdsibas, nosuda. Sperti soli no peenahzigas puses dehļ nosuduschâ atraschanas. —rgs

Noseedsneeka apzeetinaschana. Wakar apzeetinaja kahdu M., kursch isdarijis daudz sahdsibu pa Rigu un Peterburgu, aisgahdadams Rigâ sagtàs leetas us Peterburgu un Peterburgâ sagtàs — us Rigu. trs.

Nelaimes atgadijumi. Kapsehtas eelâ Nr. 7 Julijs Lipperts, balku galus sahgedams, zaur pascha neusmanibu dabuja no kahda dehla tik spehzigu treezeenu sahnôs, ka tam wajadseja sneegt ahrsta palihdsibu. — Aiswakar, Romanowa eelâ Nr. 153, semneeka Antona Jelina 5 gadus wezâ meitene, pagalmâ spehledamàs, peegahja pee kaktâ sakrauteem jaunisgatawoteem wahgeem. Peepeschi tahdi wahgi gahsâs un meiteni eewainoja galwâ. — Otrdeenas rihtâ pa Dinamindes eelu brauza D. Mahla fabrikas kutscheers Martinsch Kihgels ar sawu 10 gadus wezo dehlenu. Peepeschi sirgs no kaut ka isstruhkâs un sahka aulekschat. Kihgels, kas bija stipri peedsehrees, nespehja satrakoto sirgu apturet un tani paschâ eelâ, pret namu Nr. 10, wahgi apgahsâs un eekschâ sehdetaji krihtot dabuja eewainojumus galwâ. Nelaimigos nogahdaja glahbschanas eestahdê, kur teem sneedsa pirmo palihdsibu; winu dsihwibam nedraud breesmas. („R. W.")

Atrasts mironis. 3. septembrî no pilsehtas kanala iswilka pa uhdens wirsu peldoschu zilweka lihķi. Pee mirona atrada papirus us Nikolaja Andrejewa Schneidersa wahrdu.

Uguns grehks. Maspilsonis Frizis Seebergs, Wehweru eelâ Nr. 10, sinoja, ka nakti us 2. septembri nodedsis wina naminsch Pleskodales eelâ. Naminsch bijis apdroschinats par 550 rbl. Saudejumi usdoti 700 rbl. (R. P. P. A.)

Israhkojumi. Schowakar: Pilsehtas Wahzu teatri Halewija opera „Die Jüdin". Sahkums plkst. ½8 wakarâ. — Ewangeliskâ atturibas beedribâ (Gertrudes eelâ Nr. 30) jautajumu isskaidroschanas wakars. Sahkums plkst. 8 wakarâ.

Tirdsneeziba un kugneeziba.

Daugawas-Gaujas kanals jau oktobra mehnescha otrâ pusê tapschot nodots plostoschanai, kaut gan kahrteja plostoschana wehl newareschot winâ notikt. Schimbrihscham wehl japabeids eelikt sluhschas tai weetâ, kur Gauja eetek kanalî.

Sinas par Latweeschu kugeem.

Riga, kapt. P. Wihtols, no Leites ar ogļem pehz 14 deenam, 30. aug. eenahza Rigâ. Monitor, kapt. Rikarts, 30. aug. isbrauza no Rigas ar kokeem us Angliju. Venus, kapt. Spehlmans, 30. aug. isbrauza no Rigas ar eļļas rauscheem us Sweedriju. Fortuna, kapt. Schuppe, no Helsingborgas ar mahleem, pehz 7 deenam 29. aug. eenahza Rigâ. Polaris, kapt. Sukdorff, no Lekederes pehz 7 deenam ar kelhta lahdinu, 29. aug. eenahza Rigâ. Waronis, kapt. E. Welinsch, un Fuchs, kapt. J. Krause, 21. aug. posuschees isbraukt no Newcastles us Rigu. Betania, kapt. M. Drehsinsch, 21. aug. isbrauzis no Kings Lynnas us Trelleborgu. Polaris, kapt. Kruhminsch, 18. aug. isbrauzis no Memeles us Bristoli. Walda, kapt. Jakobsons, Archangelskas brauzot, 23. aug. eegahjis Liverpoolê. Pauline, kapt. Eglits, no Wiburgas braukdams, 23. aug. eegahjis Tynê. Baronis, kapt. E. Welinsch, 23. aug. isbrauzis no Schielbes us Rigu. Mikus, kapt. Osis, zeļâ no Bonesas us Peterburgu, 22. aug. brauzis gar Elsingöri. Jacob Katarina, kapt. Rosenbergs, no Rigas brauzot 23. aug. eegahjis Mietilê. Silwanus, kapt. Krastinsch, no Rigas brauzot 23. aug. eegahjis Burntislandê. Katarina, kapt. Tschakste, 28. aug. isbrauzis no Grangemutes ar ogļem us Rigu. Rota, kapt. Freimans, kursch no Rigas eļļasrauschus wedot, 19. aug. sasneedsis Bostoni, Anglijâ, bijis pirms Bostonas lihzi us Dogshead sehkla, kur kugis tizis diwas stundas dausits, no kam dabujis neleelu suhzi; no sehkla nokluwis bes palihdsibas. Par Delta strandeschanu sawâ laikâ jau sinojàm. Tagad no Hamburgas sino, ka kugi tur eewelkot kapteins un stuhrmans atrabuschees us kuga. Strandejot kugis zeetis leelakus saudejumus, tomehr kugis ir zeets. Bakbord enkurs ar 50 asim kehdes pasaudeti, daschas sehgeles saplehstas, un walejas leetas no deka eeskalotas juhrâ.

Teatrs un musika.

Latweeschu teatrs. Nahkoschàm israhdem repertuars buhs schahds:

Swehtdeen, 8. septembrî: „Pasuduschais dehls". Behdu luga 5 zehleenôs no Rudolfa Blaumana.

Treschdeen, 11. septembrî: „Tschiganu barons". Operete 3 zehleenôs no J. Schneidera. Dawida Schwenka tulkojums. Musika no Johanna Strausa.

Swehtdeen, 15. septembrî: „Noslehpumainais zeļojums". Dseedaschanas luga 3 nodalâs no A. Larongscha un E. v. Mosera. Latweeschu skatuwem pahrstrahdajis Augusts Wahrna-Wahrtinsch.

Treschdeen, 18. septembrî: „Natans Gudrais". Dramatiska dseja 5 zehleenôs no Gotholda Efraima Lesinga. Tulkojums no Raina.

Swehtdeen, 22. septembrî: „Us Rigu!" Dseedaschanas luga 4 zehleenôs no H. Wilkena. Musika no Konradija. Tulkojis Osolinu Peters.

Kreewu familijas beedribâ (Русское Семейное Собраніе), Marijas eelâ Nr. 8, swehtdeen, 8. septembrî, buhs pasihstamâ alteera Roberta Tautmihļa-Behrsiņa desmitgadu teatra darbibas jubilejas benefize. Israhdis pirmo reis Rigâ Wolfganga v. Goethes dramu „Isigenija Tauridâ", Latwiski tulkojuschi Aspasija un Rainis. Benefiziants tehlos Oresta lomu. Lugas eestudeschanai notureti wairak kà 30 mehginajumi un kostimi pagatawoti pehz Chemnizas pilsehtas teatra sihmejumeem. P—s.

Rigas Seemeļa sawstarpejâ palihdsibas beedriba sarihkos, kà sludinajumôs lasams, swehtdeen, 8. septembrî sch. g. Jonatana beedribas telpâs: jautribas wakaru ar raibo teatri, Amora pastu, musiku un deju dahrsâ. Raibâ teatra wadibu usnehmees akteers Makfis Ehrmans; pee israhdes wehl peedalas: kupletists Leepinsch, subrete Olga Penzikdse un dseedataja Alwina Freijkdse. Ispildis: duetes, kuplejas, solo skatus. Publikas pakaweschanai dejas starpbrihschôs buhs eerihkots „Amora pasts". Sahkums isrihkojumam pulksten 4 pehz pusdeenas. — Domajams, ka pee tik bagatas programmas ari netruhks apmekletaju. Leetainâ laikâ deja sahlê. —s.

Jaunajâ Kreewu teatri, kà „Rishk. Westn." sino, israhdes buhschot: swehtdeenâs, otrdeenâs, zeturtdeenâs un peektdeenâs. Us israhdem isdoschot diwus abonementus: weenu us 90 wakara israhdem no weetas, neisnemot ari benefiz-israhdes un lugu atkahrtojumus, par 25 proz. lehtak, nekà katreis biletes pehrkot, un otru us 40 wakara israhdem pehz teatra direkzijas eeskateem, isnemot benefiz-israhdes un lugu atkahrtojumus, par 15 proz. lehtak. Tad wehl pahrdos tscheku grahmatinas ar 10 biletem katru us 10 wakara israhdem pehz pascha pirzeja iswehles, isnemot tàs israhdes, us kuràm tschekus issludinàs par nederigeem. Tscheku grahmatinas buhs par 10 proz. lehtakas, nekà katreis biletes pehrkot.

Jaunà teatra reschisors buhs Glawazka kgs, kursch jau eeradees Rigâ.

Eischens d' Alberts, eewehrojamais klaweeru mahkslineeks, kà „Rig. Rundsch." sino, nahkoschâ mehnesi apmeklehschot ari Rigu un 10. oktobrî Wahzu amatneeku beedribas sahlê doschot konzertu.

Tirgus u. z. sinas.

Fondi.

Sw. Peterburgâ, 4. septembrî 1902.

	Pahrdew.	Galihgts.
Wekselu kurss, Londonas 3 m.	—	93,95
4% walsts rente	$97\frac{1}{4}$	97
5% premiju aisnehm. 1. islaid. 1864. g.	470	468
5% " 2. " 1866. g.	359	$357\frac{1}{2}$
5% " [illegible] sihm. muischn. agrar bank.	298	$290\frac{3}{4}$
$3\frac{1}{2}$% muischn. agrar-bankas kihlu sihmes	$89\frac{5}{8}$	—
$4\frac{1}{2}$% Sw. Peterb. pilf. hip. b. kihl. sihmes	—	$94\frac{1}{2}$
$4\frac{1}{2}$% Maskaw. " " "	—	$94\frac{1}{2}$
$4\frac{1}{2}$% Wilnas agrar bankas kihlu sihmes	—	$93\frac{3}{4}$
$4\frac{1}{2}$% Maskawas agrar-bankas kihl. sihmes	—	$94\frac{1}{2}$
$4\frac{1}{2}$% Poltawas agrar-bankas kihlu sihmes	—	—
$4\frac{1}{2}$% Harkowas agrar-bankas kihl. sihmes	—	$94\frac{1}{2}$
Deenwid-Reetuma dselsszeļu akzijas	—	94
Kreewu ahrj. tirdsn. bankas akzijas	—	298
Sw. Peterb. starptaut. tirdsn. b. akzijas	—	562
Sw. Peterburgas diskontabankas akzijas	—	411
Kreewu-Baltijas wagonu fabrikas akzijas	—	940

Leeltirdsneezibas zenas.

Rigâ, 4. septembrî 1902. g.

	Galihgts.	Pahrdew.	Pirz.
Rudsi. Tendenze: klusa.			
Kreewu 120 mrz.	—	—	—
Kursemes 120 mrz.	—	—	—
Ausas. Tendenze: zeeta.			
Kreewu baltàs, augsta labuma	—	75.74	—
Kursemes augsta labuma	—	—	—
weenk. Kursemes	—	—	—
schahwetàs Kreewu	—	—	—
Meeschi. Tendenze: klusa.			
Kreewu 100 mrz.		67	65
Linsehklas. Tend.: meeriga.			
weenk. schahwetàs	—	—	—
weenk. Druana	—	—	—
Kauschi. Tendenze: turas.			
linu-, schejeenes	—	97-99	93—97
Kreewijas	—	95-96	93—95

Nihtdeenas kalendars

Peektdeena, 6. (19.) septembrî. Wahrda deena: Michails, Archips, Dawids un Magnuss. — Saule lez plkst. 6.01 min.; noreet: plkst. 6.32 min. Deenas garums: 12 stundas 31 min.

Jaunakâs sinas.

Wisbadenê, 17. (4.) septembrî. Leelkńase Aleksandra Josifowna eeradâs schê.

Дозволено цензурою. — Рига, 5-го сентября 1902 г.

Isdewejs un redaktors: [illegible]

Adreses.

Ambulanze
Terbatas eelâ № 55a. Katru deenu no pulkst. 1/2 1—1/2 2. Mahzurigeem ismeklefchana brihwa. 672b
Dr. Putninsch. Dr. Perlbachs.

Dr. A. Skuja
runajams kunga un sarnu slimibâs tagad atkal no pulksten 9—12 pr. pusd. un no pulkst. 5—6 pehz pusd. 978b
Tehrbatas eelâ Nr. 33.

Tagad dsihw. Suworowa eelâ 11 (Dsirnawu eelas stuhri).
Ausu, deguna, kakla u. kruhschu slimneekus peenem no 9—12 un 1/2 5—6
950b **Dr. Peters Perlbachs,**

Dr. O. Freymans
ausu, kakla un deguna slimibâs. Troņmantineeku bulwarî Nr. 31. no pulkst. 10—1 un 4—5. 924b

Dr. Karlis Kasparsons
970b tagad dsihwo
Aleksandra eelâ 8.

Sobu ahrste
Late Weibel,
Leelâ Smilschu eelâ Nr. 5, netahlu no birschas.
Runajama: no 9—1 un no 4—6. 151a

Ehdes, isstitumu, ahdas un dsimuma slimibâs runajams no pulkst. 5—9, dahmam no 1/2 4—5. Aleksandra eelâ Nr. 94, dsihw. 1.
Dr. B. Klein,
967a prakttisks ahrsts.

Kauruma ahdas, sifilitkâs, puhschla un weneriskâs slimibâs runajams ikdeenas no pulkst. 9—1 pusd. un 5—1/2 9 wak.
Dr. H. Levy,
prakt. ahrsts.
Rigâ, Suworowa eelâ 10
647b Pretim Wehrmana dahrsam.

Aleksandra eelâ Nr. 84.
Runas stundas weneriskâs, ahdas un dsimuma slimibâs no pulksten 9—11 preekschpusdeenas un no 6—8 wakarâ.
Dr. N. Hirschberg
prakt. ahrsts. 414b
Aleksandra eelâ Nr. 84.

Poliklinika
ahdas un dsimuma slimibâs, Rigâ, Schkuhnu eelâ Nr. 16. Starp zitu ismeklefchana ar elektrisku apgaismoschanu, ahrsteschana ar elektrizitati.
Slimneekus peenemu katru deenu no pulkst. 12—8 pehz pusd.
H. Simonsons,
871b eestahdi pahrwaldoschs ahrsts.

Azu ahrsts
Dr. med. L. Blumenthal
Suworowa eelâ 25, l. Rewas eelas stuhri
Peenemu azu slimneekus no pulksten 9—11 preeksch pusdeenas un no 1/2 5—1/2 6 pehz pusdeenas. Swehtdeenâs un swehtku deenâs no p. 10—11 preeksch pusdeenas. 236a

Peenemu slimneekus
ahdas, kauruma, sifilitkâs, puhschla un weneriskâs slimibâs ikdeenas no pulksten 9—1, un no pulksten 5—9 wakarâ.
Dr. L. Gordon
L. Kaleju eelâ 30, 1 trp.
Arî ahrsteju zaur. masaschu un elektrizitati.

M. Purinsch
praktisks medizinas feldschers
Marijas eelâ Nr. 6,
pretim Berga basaram.
Peenemu slimneekus no pulkst. 8 rihtâ lihds 9 wakarâ. 880a

Ahtrupes.
Zehsu Walkas meerteesnescha sapulzê pahrdos:
10. septembrî. Putninu mahjas Laudonâ, 12 dahld. 79 gr. leelas, peedsenamais parahds 308 rbl. hipotekas parahds 1000 rbl. wehrtiba 1000. Degschnoru mahjas Meirânôs, 12 dahld. 29. gr. leelas, peedsenamais parahds 3100 rbl., hipotekas parahds 900 rbl. wehrtiba 4650 rbl. Silneeschu mahjas Laudonâ 14 dahlderi 84 gr. leelas peedsenamais parahds 1100 rbl., hipotekas parahds 1203 rbl. wehrtiba 1650 rbl. Kalna Subern mahjas Mahrzeenâ 19 dahld. 3 gr. leelas, peedsenamais parahds 1400 rbl., hipotekas parahds 200 rbl. wehrt. 2100 rbl. Slaweeschu mahjas Saikawâ, peedsenamais parahds 1600 rbl, hipotekas parahds 900 rbl. wehrtiba 2400 rbl. Trewandnu mahjas Behrsonê, 11 dahlderi 15 gr. leelas, peedsenamais parahds 600 rbl. leels, hipotekas parahds 500. rbl. wehrtiba 900 rbl. Lejas Ilsanu mahjas Grobaschâs 13 dahlderi 21 gr. leelas, peedsenamais parahds 106 rbl. hipotekas parahds 1340 rbl. wehrtiba 100 rbl. Swaigsnes mahjas Walkâ, peedsenamais parahds 232 rbl. hipotekas parahds 200 rbl. wehrtiba 400 rbl.
23 septembrî. Leel-Sloku Biminu mahjas Ilsenê, 23 dahlderi 52 gr. leelas, peedsenamais parahds 1800 rbl. hipotekas parahds 4050 rbl., wehrtiba 3450 rbl.

Beedribu sinojumi.

R. L. B.
Peektdeen, 6. zeptembrî s. g., pulkst. 6 v.
Derigu Gram. Nodaļas Rakstu Komisijas sede.
Preeksneeks.

R. L. B.
Peektdeen, 6. zeptembrî, 1902. gadâ, pulksten 7 vakarâ.
Derigu Gramatu Nodaļas sede.
Preeksneeks.

R. L. B.
Peektdeen 6. septembrî s. g., pulkst. 1/2 9 v.
Zin. Komisijas preeksneecibas sede.
Preeksneeks.

Rig. Latv. Dzeed. Beedr.
Peektdeen, 6. zeptembrî 1902 p. 8 1/2 vak.
Meginajums jauktam korim
Preeksneeks.

Keisariskas Kreewijas Dahrskopibas Beedribas Rigas Nodaļas
beedrus daru us to usmanigus, ka pehz pilnas sapulzes spreeduma 4. augustâ sch. g., wiseem teem beedreem, kuri bija sagatawojuschees us nodomato bet atzelto isstahdi, **ir teesiba isstahdit sawus raschojumus Nodaļas sapulzê 6. oktobrî 1902. g.** Isstahditos preekschmetus godalgos pehz nopelnas us statutu § 48 pamata.
Fr. Lassmans,
939b K. Kr. D. B. R. N. preekschneeks.

Mahziba.

Dejas mahziba.
Peeteikschanas us kurseem, kâ arî seviškam stundam peenemu ikdeenas **Romanowa eelâ Nr. 41.**
840b **Franz Gechenek.**

Stundas
Wahzu, Frantschu un Latinu walodâs pasneedsu lehti un labi. Peedahwajumi eesuhtami schahs awises ekspedizijâ sem wirsraksta „Latwijas dehlam". 882a

Prasect pehz **zigorineem** sem firmas „**A. Puche**", tee ir labi. **Familijas kafeja**, weseligs dsehreens. **Maisita eesalu kafeja**, nerwu stiprinadams dsehreens. **Eesalu kafeja**, kati deriga preeksch behrneem un mahjeem nerweem. Akkalpahrdeweji dabu angstu rabatu. Dabujama wisôs leelakos weikalos Rigâ. 89b

Mag. E. Birsmana
apteeku pretschu tirgotawa
Kungu eelâ Nr. 4,
otrâ namâ no Kalku eelas
peedahwâ sawu bagatigo krahjumu **apteeku pretschu, parfimeriju, krahsu** u. t. pr.
Lihdseklus pret blaktim un schurkam. 699b
Ihpaschneeki **Gudsche & Co.**

W. Andrejewsky
ahdu pahrdotawa Rigâ
Peldu eelâ Nr. 27, peedahwâ
preeksch atkalpahrdoschanas

gat. kungu gamaschas no 1 gab.	3.15
gatawas stibletes gamaschas	2.50
dahmu schnoru kurpes	1.50
leelu behrnu kurpes stipras	80
pusstipras	45
uhdens sabbaki	5.—

Leelâ isweh̄lê wisadas **ahdu prezes** un gatawas gamaschu wirsahdas. 45b

Nepahrspehjama *pehz wadischanas un weenkarschib, ir tahlu isplatita rakstama maschina* 696b
Ideal
ar labi redsamu rakstu
90 rakstu sihmem
un daudseem pârlabojumeem,
kâ arî lehtakais no wiseem lihdschinejeem pawairoschanas aparateem
Schapirograph
Prospekti un eewadi preeksch paschmahzibas dabujami *pirmâ Rigas rakstamu maschinu birojâ* preeksch mahzischanâs un norakstеem **Schkuhnu u. Sirgu eelu st. № 10.**

Rigas Amatneeku krahj- un aisdewu kase
Suworowa eelâ Nr. 14, Kaula namâ.
Kase maksâ par noguldijumeem us nenoteikta laika 4 1/2—5 1/2 % us tekoscha reh. kina 3%, un nem par aisdewumeem pret galwineekeem 8%, pret obligazijam 7%, pret wehrtspapireem 6 1/2 %. Wisi eemaksajumi un noguldijumi schai kasê atswabinati no krona nodokleem.
Kases **darba laiks**, katru deenu isnemot **swehtdeenas un swehtku deenas** no pulkst. **10—2.**
89b Direkzija.

Sw. Peterburgas kompanija
„Nadeschda"
usnemas par lehtakajam premijam
apdroschinajumus pret ugunsgrehkeem.
General-agents A. Augsburg
891a **kantors Kungu eelâ Nr. 28,** Marstal eelas stuhrî.

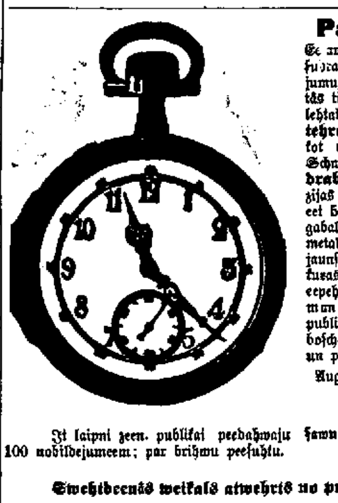

Pahrleezinajatees!!
Es awis apgahdaieet sem pulkstenus, selta un sudraba leelas, luhdsu apskatit manu krahjumu, jo tahdu pascha labuma prezes, kâ zitâs tirgotawâs, dabusat pee manis samehrâ lehtaki. Peedahwaju **selta, sudraba un tehrauda** kabatas pulkstenus; jaunselta sahkot no 4.50 kap., Amerikas no 7 rbl., Schweizijas par 9 rbl, (zitur 12 rbl.) **Sudraba** pulkstenus sahkot no 7 rbl., Schweizijas slawenee Mermod freres, kuri war eet 5 gadi bes talsischanas, no 15—18 rbl. gabalâ. **Seenas un galda** pulkstenus balta metala **karotes** par 8 rbl. duzi, **ferwikes** jaunselta **pulksteņu kehdes** 14 karatuselta kuras nekad krahsu nesaudê. — Leelakâ mehrâ eepehrkot un pehz leelas pelnas nekahrojot, man ir espehjams lehtaki pahrdot un zeen. publikai tahdâ sinâ pakalpot. Speziala islaboschanas darbniza. Wisadu gresnuma leetu un pulkstenu apseltischana elektriskâ zelâ.
Augstzeenibâ **Waldmanu Roberts,**
Rigâ, Marijas eelâ № 10a.
Ir laipni zeen. publikai peedahwaju **sawu zenu rahditaju** ar ne masak kâ 100 nobildejumeem; par brihwu peesuhtu.
Swehtdeenâs weikals atwehrts no pulkst 1—6 pehz pusdeenas

Preeksch skrodereem, malgatajam, etc. ka arî preeksch mahjas wajadsibam.
Jauns! Jauns!
Pletdselss „Buhris",
5—6 minutês ar petroleja gahses palihdsibu sakarst. **Leeliska laika un naudas eetaupischana.**
General-weetneeks preeksch Kreewijas un Poleem
Julius Wiegand — Rigâ
Leelâ Jehkaba eelâ Nr. 5, II.
Agenti: Maskawâ: **Bergengrün & Intelmann.** Sw. Peterburgâ: **Hugo Salzmann,** Wosnesenskij prospektâ Nr. 22. Lodsâ: **L. M. Guttmann.** Odesâ: **Nik. Lille.**
Bes tam masumâ dabujams **Rigâ** pee:
Pawel S. Papow,
J. Rebliha angļu magasinâ,
Robert Liss,
A. G. Chatkewitsch, Kalku eelâ Nr. 27 un Aleksandra eelâ Nr. 114,
G. A. Tschetkin, Aleksandra eelâ Nr. 105,
J. E. Muschke, Tehrbatas eelâ Nr. 18.
Bes tam wehl dabujams: Jelgawâ pee **J. S. Parigina mantineekeem** un pee **J. Sommerfeldta.** Wilandê: pee **G. A. Reisnera.** Dwinskâ: pee **Ch. R. Jaritza.** Oderpahlê: pee **E. F. Leihberga,** un sabrikas noliktawâ Rigâ pee **E. J. Bergmann,** Leelajâ Sirgu eelâ Nr. 4. 319b

Balkin & Co. Rigâ,
Karla eelâ Nr. 13, eepr. Jelgawas-Tukuma dselsz. peestahtnei
Lauksaimneezibas un moderneezibas maschinu noliktawa,
peedahwâ
peena separatorus „Radiator-Kurier"

wislabakâs, jaunakâs un weenkahrschakâs konstrukzijas, bes taleleem un bumbinu lehgeri.
Radiators-Kurier's teek us galwoschanu par wislehtako notreješchanu pahrdots.
Radiators-Kurier's sawas weenkahrschas konstrukzijas dehl ir lehtaks kâ ziti separatori.
Radiators-Kurier's teek, ja pirzejam kahdâ kahrtâ nepatiktu, atpakaļ nemts.
Radiators-Kurier's weenigi dabujams pee
Balkin un Ko., Rigâ, Karla eelâ Nr. 13 un winu agenteem.
NB. Kur agentu naw, tur schahdi meklet. 1023b

Us **Tarwastes** pagasta weetneeku pulka protokola pamata no 28 augustâ 1902 g. sem Nr. 21 teek issolitu
1000 rbl. leela alga
tam, kursch **usrahdis saglus**, kuri isagaschi nakti no 25. us 26. augustu 1902 g. is Tarwastes pagasta kases 287 rubl. 18 kap. skaidrâ naudâ un wehrtspapirus par 23,157 rbl. 57 kap. un kur atrodas nosagtâ nauda un papiri. Ja atrasta teek tikai kahda daļa no sagtâ, tad alga neteek isdota wisa bet aprehkinot samehrâ ar atrastâs naudas un papiru sumu.
Nosagti ir sekoschee wehrtspapiri;

1 Wilandes aprinka renteja krahjkases grahmatiņa Nr. 7938 us	6 rbl. 40 kap.
1 4% Walsts rentes papirs Nr. 1759.	1000 „ — „
6 4% Walsts rentes papirs №№ 0804, 4470, 4471, 4472, 4473 un 4474, katrs 100 rbl. leels	600 „ — „
1 Wilandes rentejas krahjkases grahmatiņa no 27. jun. 1895 g. № 7939 us	531 „ 05 „
12 4% Walsts rentes papiri №№ 0518, 0519, 1198, 1758, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 4626, 4191, 1162, katrs 1000 rbl	12000 „ — „
3 4% Walsts rentes papiri №№ 408, 967, 1664, katrs 500 r. leels.	1500 „ — „
10 4% Walsts rentes papiri №№ 3265, 428, 3960, 4801, 104, 140, 574, 575, 0779, 1747, katrs 200 rubl. leels	2000 „ — „
46 4% Walsts rentes papiri №№ 598, 2039, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3525, 3526, 3531, 4369, 3823, 4469, 5317, 8421, 8422, 8423, 8424, 8425, 8426, 8427, 8428, 8429, 8430, 8431, 8432, 10513, 10515, 3340, 4896, 4912, 5872, 5873, 5874, 5875, 6520, 09241, katrs 100 rbl. leels.	4600 „ — „
1 Widsemes muischneeku kreditbeedribas papirs № 1728, leels	300 „ — „
1 Walstsbankas krahjkases grahmatiņa №363 no 18. janwari 1896. № 8391.	620 „ 12 „
Kopâ	23,157 rbl. 57 kap.

Lihds ar scho augschminetâ walde luhds wisas zitas laikrakstu redakzijas nodrukat scho sludinajumu, bet bankas un eestahdes, kuras nodarbojas ar prozentu papiru mainu peeturet katru schahdu augschmineto papiru apmainitaju.
Tarwastê, 28. augustâ 1902. g. Wilandes aprinkî Widsemes guberņâ.
Pag. wezakajs **G. Aidsons.**
Skrihweris: **P. Kukks.**

„Rigas Awises"
apstellejumus peenem **Leepajâ** Graudu eelâ № 39, **Kairis'a** kga grahmatu pahrdotawâ. Turpat arî isdalama weeta.

„Rigas Awises"
apstellejumus peenem Marijas un Parka eelu stuhrî, Wohlfahrta kga rakstamu leetu pahrdotawâ.

Wisadus rakstus
Kreewu walodâ koti pamatigi un par masaku atlihdsibu isgatawo Romanowa eelâ № 57, sem. teesu eerednis **P. Ewers.**
NB. Runajams no pulkst. 8—10 rihtâ u. 4—5 1/2 pehz pusd., arî swehtdeenam un wakarem. 804b

Rotaļu leetas
leelâ isweh̄lê teek lehti pahrdotas.
J. Puchk, 88b
rotaļu leetu noliktawa,
Marijas eelâ Nr. 9, Reserowa mahjâ.
Sataisijumi un dreijataja darbi teek isdariti ahtri.

Mahzita kehksha
latweete, mekle weetu. Adrese: Marijas eelâ № 90, dsihw. 1. 885a

Kaleja mahzekli
war peeteiktees Karlines eelâ № 36. 977a

Wilna
teek **kahrsta** par 8 kap. mahrzinâ kâ arî **wehrpta** par 10 kap. mahrzinâ, **Dohles Rekawas dsirnawâs.** Wilnas peenemschanas weetas preeksch tohdeem, kas paschi nebuhtu wakigi us augschâ mineto weetu noeet, Rigâ, Daugawas malâ, Grebzineeku (Sünder) eelas galâ **Irbit** kundses grahmatu pahrdotawâ, un **Baldonê**, pee tirgotaja **Grundes** kunga. Peenemschanas weetâs maksâ par wehrpschanu par katru mahrzinu 1 kap. dahrgaki.
886a **P. Lappin.**

Jaunas sahles garnituras
ar satu un Bordo plihschu 85, 100 un 120 rbl. un dahrgaki, **sahles** speegeli 20, 25, 35 rbl., un dahrgaki, dahmu un kungu rakstami galdi no 10—30 rbl., **kumodes** no 10—20 rbl. un dahrgaki, drehbju skapji no 12—60 rbl. un dahrg., bufetes no 35—100 rbl., **gultas** no 6—30 rbl., etascheri 4 rbl. un dahrgaki, **ehdamais** galds 12 rubl. un dahrgaki, osola, **oscha**, behrsa un Wihnes krehsli, leeli un masi **galdi** un daschadas zitas istabas leetas lehti **pahrdodamas** Suworowa eelâ № 28a. 957a **P. Jurjans.**

Holandeeschu
puku sihpoli
Jazintes,
Tulpes,
Narzisses,
Tazettes,
Krokus
un ziti ir peenahkuschi un atkal dabujami
Fr. Lassmana
sehklu tirgotawâ.
Rigâ, Aleksandra bulwarî № 1,

Glihtas istabas
isihrejamas ar jeb bes pansijas Suworowa eelâ № 11, Dsirnawu **eelas** stuhri, dsihw. № 10. 969a

Bodes eetaise
Tuhlin pahrdodama Bruninecku eelâ № 62.
978a

Mahja
Maskawas preekschpilsehtâ, Gabrieka eelâ № 1. apstahkļu dehļ lehti pahrdodama. Tuwakas sinas turpat pee mahjas ihpaschneezes.

Radisi
Wasaras rutki,
Schpinati,
Salati
wehl tagad sehjami. Labako sugu sehklas peedahwâ
Fr. Lassmana
sehklu tirgotawa
Rigâ, Aleksandra bulwarî № 1.

Mahja
Zehsîs, otra pee Zehsim, ar dahrseem, pahrdodamas. Tuwakas sinas K. Galwina kga grahmatu tirgotawâ. 879a

Mahjas wahrti
stipri un skaisti buhweti lehti pahrdodami Rumpumuischas eelâ № 25. 975a

Apstahklu dehl
lehti pahrdodama: **1 lihnija droschka** un **2 ragawas** Hospitalu eelâ № 51, us malkas laukuma. 965a

Krahsnes u. plihtes
lehti un stipri istaiso Gertrudes eelâ № 58, sehtâ pa labi. **J. Künstler.**

Weikala nobeigschanas dehl
lehti pahrdodama **sausa schahku un lattu malka.** Peeprasams Hospitalu eelâ № 51. 965a

Balagans preeksch noplehschan.
pahrdodams pee Jelaba kasarmam, pirmais skaitot no Basteja kalna. Tuwakas sinas pasneedsu turpat pee ihpaschneeka. 973a

Louis Edelberga,
juwelu-, selta-, sudraba-, alfenida un pulksteņu weikals, atrodas tagad
Aleksandra eelâ Nr. 4,
un **Aleksandra eelâ Nr. 5.**
Wisadi apstellejumi un reparaturas teek noteiktâ laikâ un lehti isdariti. Pastahwigi krahjumâ **laulajamee gredseni.** Leetotas selta un sudraba leetas top atpirktas par wisaugstakam zenam. 815b

Kugu sinas.

Rigâ eenahkuschi kugi.
3. septembrî. Danu tw. Rita, kapt. Meldahls no Kopenhagenes ar mantam,
4. septembrî. Kreewu tw. Wasa, kapt. Röhrigs no Pernawas ar mantam. Wahzu L. Unte-meier, kapt. Depra no Danzigas tuksch. Anglu tw. Runo, kapt. Janes no Hulles ar labibu. Anglu tw. Dambrain, kapt. James no Abrossanas ar uhdeni. Kr. 3 masti. g. sch. Tiina, kapt. Andus no Grangemutes ar ogļem. Sw. tw. Wilsiam, kapt. Aberds no Ahusas tuksch.
No Rigas isgahjuschi kugi.
3. septembrî. Tw. Dagmar, kapt. Grots us Pernawu ar daschadam mantam. Tw. Betty, kapt. Ankours us Londoni ar daschadam mantam. Tw. Alice, kapt. Petterssons us Stokholmu ar labibu. Emma, kapt. Dischlers us Angliju ar malku. Gesiena kapt. Mulbers us Daniju ar rudseem.
3. septembrî. Tw. Middlesbrough, kapt. Klarks us Islandi ar malku.
1. septembrî. Tw. Amerika' kapt. Wikstrahms us Stokholmu ar labibu. Mikelson, kapt. Reede us Angliju ar malku. Tw. M. C. Holm, kapt. Lessens us Roueni ar malku. Tw. Igor, kapt. Attemanns. Tw. Livonia, kapt. Brinks us Zaandamu ar malku. Tw. Riga, kapt. Schmits us Peterburgu ar mantam.

Ekspedizijas wehstulneeks.

Mlawis kgam — Smolenskâ. Juhsu suhtijumu dabujam un nerehkinajam par juliju, septembri un oktobri.
Sijel kgam — [illegible]. „Ausstruma" dehļ atraksijam Osol kgam Zehsîs.

Israhkojumi.

Ritaurê—teatrs.
Swehtdeen, 15. septembrî 1902. g.,
Uswedîs
Trihs soli us laimi.
raksturu luga is kauschu dsihwes 5 zehleenôs no Seibollu Jekaba.
881a Pehz teatra:
Puku balle

R. L. B.
Sinib. komisijas literat. fonds.
Swehtdeen, 8. sept. sch. g. pulkst. 1/2 3. p. p.
Purapukes wakars.
Andr. Upits: Purapuke dsihwê un darbâ. Wahrna—Wahrtinsch lasîs un deklames jaunakos Purapukes darbus. Pluhdonis: Purapukes darbi. Pastarpam dseedas R. L. Ds. B. koris
Eenahkums Purapukem par labu.
I. w. — 75 kap. II. — 40 III. — 20 kap. Galerijâ 10. kap.
979b Preekschneeks.

Atturib. beedriba „Ausekļis".
„Ausekļa" telpâs (us Peterburgas sch. Nr. 5. **Swehtdeen, 8. septembrî 1902. gadâ**
Behrnu swehtki
ar rotalam, dejam un jautribas israhdi
no magijas profesora un wedera runataja **J. Strausa.**
Eeeja: behrneem 10 kap., peeaugušeem 0 kap.
Sahkums pulksten 2 deenâ.
Pehz tam wakarâ
Balle
Eeeja: kungeem 40 kap., dahmam un beedreem 30 kap.
P. S. Leetainâ laikâ israhkojumi sahlê.
981b **Komiteja.**

Rigas Seemeļa sawstarpejas palihdsibas beedriba.
Swehtdeen, 8. septembrî 1902. gadâ.
Jonatana beedribâ
Jautribas wakars ar
raibo teatri, deju un muziku.
I. Raibais teatrs.
Makſa Ehrmana wadibâ. Peedalisees: salona komiķis **Makss Ehrmans**, kupletists **Alfreds Leepinsch**, subrete **Olga Penz**, dseedataja **Alwina Frey.** Sahkums pulkst. 1/2 8 wakarâ.
II. Amora pasts.
III. Deja dahrsâ.
Sahkums pulksten 4 pehz pusdeenas, beigas pulksten 2 rihtâ.
Spehlês R. Schwana orkestrs.
Peedalischanâs maksa: beedreem un dahmam 40 kap., weesu kungeem 50 kap.
Pilniga bufete.
NB. Leetainâ laikâ deja sahlê.
946b **Walde**

Musikas beedriba.
Swehtdeen, 8 septembrî sch. g., **Zeribas beedribâ** (Altonawâ).
Puku balle.
Sahkums pulksten 8 pehz pusdeenas, beigas 2 naktî. Eeeja 50 kap. no personas. Dejos sahlê un dahrsâ.
883a **Rihkotaju komiteja.**

R. Latw. teatris
Rigas Latw. beedribas namâ.
Swehtdeen, 8. septembrî 1902. g.
Israhdîs:
Pasudušais dehls.
Sehdu luga peezôs zehleenôs no **Rudolfa** Blaumana.
Muzika zehleenu starpâs:
1) Uwertira is operas „Norma" Bellini.
2) Puku dseesma, Langes.
3) Finals is operas „Oberon", Webera.
4) Swehtzelotaju koris is operas „Tannhäuser", Wagnera.
5) Adadschio is „Sonata pathetique", no Beethowena.
Sahkums pulksten 7 wakarâ.
992b **Teatra komiteja.**

Дозволено цензурою Рига, 5-го сентября 1902 года.
Drukajuschi Kalninsch & Deutschmans Rigâ, Masâ Grehzineeku eelâ № 2.